

ЧЕРВЕНЬ — ЛИПЕНЬ
1974
JUNE — JULY

АЖАК

О. Стасюк

ЗВ'ЯЗКОВІ І ВПОРЯДНИКИ!

Появилось нове видання
ГПБулави під назвою

ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО

ЦІНА — \$6.00

Є це збірна праця 22-ох авторів — пластових провідників. 471 сторінок друку, багато ілюстрацій, ціна — \$6.00. — Зокрема звертаємо вашу увагу на такі розділи:

- Гурткова система — правильне ведення частин УПУ
- Зв'язкові вишколюють гурткових
- Планування праці гуртка і куреня
- Пластові ігри — опис 160 різних ігор
- Мандрівництво — практичні поради
- Табірництво — практичні поради

“ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО” можна набути

- в Канаді: у Пластовій кооперативі “ПЛАИ”
PLY Ltd., 768 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

- у США: у пластовій крамниці
“МОЛОДЕ ЖИТТЯ”

Molode Zytia, 304 E., — 9 St.,
New York, N. Y., 10003, USA.

- Замовлення з інших країн треба спрямовувати до Адміністрації “Юнака”:

“Yunak” — Magazine,
2445 A Bloor St. W.,

Toronto 21, Ont., Canada.

- Пвищі ціни важні при закупі у крамниці. При позамісцевих замовленнях треба долучити по 75 центів за примірник на поштову пересилку.

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТНИКИ “ЮНАКА”, “ГОТУЙСЬ” і “ПЛАСТОВОГО ШЛЯХУ” в КАНАДІ!

У зв'язку з тим, що в Канаді пошта переходить на систему т. зв. “зіпів”, просимо надіслати Пластовому Видавництву якнайшвидше адреси з Вашими “зіпами”.

Пластові журнали, що користуються у висилці другою класою, повинні перейти негайно на нову систему, бо коли б не змогли завести цієї зміни своєчасно, можемо втратити привілей другої класи. Крім того, Адміністрація потребує часу, щоб змінити всі адреси.

Адміністрація

ПОВІДОМЛЕННЯ

МУСИМО ПІДВИЩИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

Повідомляємо усіх наших передплатників, що з огляду на подорожіння паперу, друку ми приневолені підвищити і ціну передплати “Юнака”.

Починаючи від 1 травня ц. р. передплата журналу на 1 рік коштуватиме дол. 9.00 для Канади і США, для Австралії A\$5.50, Англії 2.00 фунти

Проте для тих, які вплатили чи вплатять передплату перед 1 травня 1974 р., вона буде до кінця цього року тільки \$7.50

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає ПОЗИКИ
та

- приймає ОЩАДНОСТІ.
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

- Урядові години:

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.

Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!

СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

Річна передплата: США і Канада — \$9.00; Австралія — 5.50 австр. дол.; Австрія — 100 шілінгів; Аргентина — 10.00 пезів (нових); Бельгія — 150.00 бел. франків; Велика Британія — 2.00 фунти; Італія — 2,000 лірів; Німеччина — 12.50 нім. марок; Франція — 15 франц. франків.

Ціна одного числа: у США і Канаді — 90 центів.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont

ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ — ЛИПЕНЬ 1974

Ч. 6-7 (130-131) РІК XII

Інтерціональне стандартно-серійне число, 0044-1384

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видас Головна Пластова Булава.

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Близнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
гетьм. вірл. Ксеня Одежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександр Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЗМІСТ

2 Пластун любить красу і дбає про неї	Подруга Гребля
3 Побажання Валентинів Морозові	**
Почуття Вітчизни	Емма Футерман
4 Д-р Софія Припхан у війні зі слимаками	Х. Сохоцька
5 Василик	Володимирко
6 Україні	О. Доріченко
7 Молоде перо:	
Я була в Греції	М. Зелик
Сон зачарованої ночі	У. Суська
8 "Гей на Івана, гей на Купала!"	Ю. Павлічко
10 Про русалок, мавок та польових русалок	Г. Бродович
12 Сім самоцвітів	Л. Ю.
13 Історичний день для українців Відня	Б. Ямінський
Пластова платівка	О. Фундак
14 Марічка — Інтерв'ю з найновішою фільмовою артисткою	
	Х. Туркевич
15 Сон. Дош.	І. Жиленько
16 Давній звичай викривати злочинця в Етіопії	С. Зошук
17 "Ви викидасте гроші!"	Розбанич
18 Живі ліхтарки — святоїванські вогники	За В. Пархоменком
19 Пласт співає...	О. Паращак
20 З подорожнього записника:	
Зі симфонічною оркестрою по Європі	Н. Романиши
21 Тим, що планують подорожувати	Х. Ковалик
22 Сторінка розваги	**
25 Технічний словник	Марко Горбач
26 До нас пишуть...	Р. Запутьович
27 Хроніка	
31-32 Список датків на пресфонд. Посмертні згадки	

● На обкладинці: Пластунки в історичних одягах з козацької доби на ЮМПЗ-1972 під час дефіляди.

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Христя Баранська, пл. сен. С. Зошук, ст. пл. Тарас Ліщинський, пл. сен. Богдан Певний, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, ст. пл. Павло Чарський, Марія Шкурка.

ХІІІ ПЛАСТУН ЛЮБИТЬ КРАСУ І ДБАЄ ПРО НЕЇ

*Той шум лісів, ті пахощі весняні,
І місяць-князь, і соняшне тепло
Ходитимуть до віку за тобою,
Куди б тебе життя не занесло.
(Р. Купчинський: Чи знаєш ти)*

Дорогі Юні Подруги і Друзі!

Не сумніваюся, що в кожного з нас у житті були такі хвилини, коли нам здавалося, що зупинився час і нам хотілося любитися якнайдовше картиною чи то заходячого сонця, чи золотого колосся, що хвилями разом з нашою думкою пливло у безконечність, чи квітами, що усміхалися до нас голівками, запрошуючи схилитись до них, напиться їхньої краси й запаху. У нашому пластовому житті було багато нагод сприймати весняні пахощі лісу, шуму дерев, чарів місячного світла, тепла ласкавого сонця, насолоджуватись красою розквітлого саду. Враження пережитого захоплення красою не покинуть нас упродовж життя. У цьому й криється таємниця того ушляхетнюючого впливу краси на людину.

Мистецтво — це радість і добрість

Краса ж існує не тільки в природі. Вона необхідна людям, тому вона живе у творах людського духа і рук: у малярстві, скульптурі, музиці, архітектурі, у різних видах мистецтва, а особливо у поетичному слові, що зокрема зачаровує й відкриває красу світу, збагачує людину духово, сприяє плеканню вартостей людського характеру та поведінки.

Люди дбають про красу свого зовнішнього вигляду. Жінки часто приділяють надто багато уваги своєму зовнішньому виглядові, забуваючи про красу внутрішню. Молода дівчина, уживаючи надмірно косметики, звертає на себе увагу не красою, але своєю надмірною увагою до свого зовнішнього вигляду; а це говорить про її легковажність до своєї внутрішньої краси. Молода дівчина гарна своєю молодістю. Про надто мальованих дівчат говорять часто зневажливо "мальована лялька". А ще коли вона не грішить чистотою!... Не свідчить про потребу краси і те, що люди не дбають про естетику свого довкілля — буде це хата, табір, парк, трамвай, пляжа чи будьяке місце,

коли вони брудні, засмічені, у безладді. Брудні міста та оселі, про естетику яких не дбають його мешканці, свідчать про низьку духову культуру даного народу. Не дивуйтесь тому, що у Пласті так докучають Вам, Подруги і Друзі, тим збиранням сміття та прапорцями чистоти. Краса невіддільна від чистоти.

Краса поведінки найбільшою мірою виявляється у взаєминах людини з іншими людьми, у її відношенні до тварин, рослин та цілого світу. Не належить до норм гарної поведінки, щоб у публічних місцях кричати, розкидати речі у безладі, щоб розлягатися у трамваї наче в себе дома, кричати, сваритися. Гидко дивитися на розхристаних напівголих людей, що їздять у трамваях, ходять по вулицях, на закохані пари, що публічно виявляють свої еротичні почуття.

Здібність творити красу, виявляти її своєю поведінкою — це радість творчості, радість відкриття, що будує духовість людини. Тому творити красу і переживати її — це творити добро, бути добрим.

Виявом краси людини — є її мова

Захоплюватись, милуватись красою, поетичним звучанням слова — це стан людини, коли вона у полоні тієї надприродної сили, яка підносить її вгору до ідеалу. Прочитавши чи почувши "мишка-шкряботушка", "зайчик-побігайчик", нам пригадується наше дитинство з добрими матір'ю чи бабунею, співаючи "скинемо в пропасть безсилля", відчуваємо в собі бадьорість і силу, слова пісні "засяє сонце волі і краси" збуджують патріотичні почуття. І так ми б могли пригадувати ще безліч інших моментів, картин зі свого життя, які вкарбовуються у нашу свідомість та залишають там іскри вічного вогню — прагнення ідеалу, краси. Дуже було б цікаво довідатись, що закарбувалось Вам у пам'яті, Подруги і Друзі, з ранніх днів Вашого дитинства, які були у Вас неповторні миті, що їх Ви хотіли б уібрати у поетичне звучання слова? Напишіть! Скоб!

Подруга Гребля

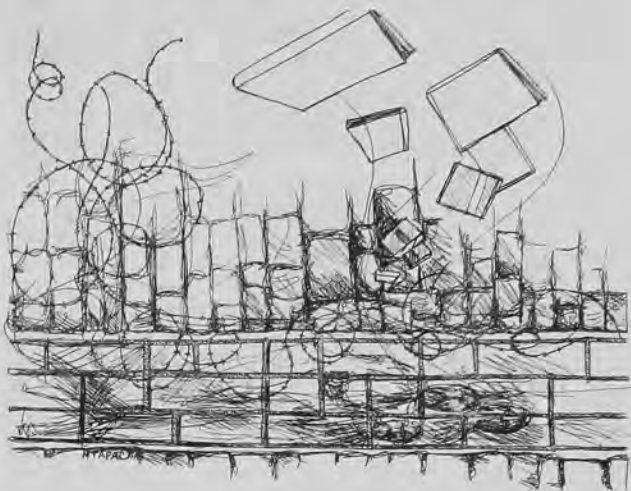
ПОБАЖАННЯ ВАЛЕНТИНОВІ МОРОЗОВІ

15-го квітня був день народження Валентина Мороза, відомого українського дисидента, оборонця людських прав. З цього приводу сотні, а то і тисячі листів, карток і телеграм з цілого світу вислано на його адресу в Советський Союз. Як повідомляла Українська Пресо́ва Служба "Смолоскип", більшість цих листів і карток написала молодь і це молодь не українська. Упродовж минулого року й з початком 1974 р. розповсюджено у вільному світі кільканадцять тисяч брошурок англійською мовою п. н. "Валентин Мороз". Це збудило широке зацікавлення його долею та його боротьбою, і внаслідок цього чужинні студенти почали масово висилати картки, листи та телеграми в день народин В. Мороза, а в багатьох середньошкільних і університетських газетах появилися статті і репортажі про В. Мороза.

Ось декілька прикладів листів, що їх вислала українська і американська середньошкільна молодь: "Дорогий Валентине, держись, ми — з тобою". "Я, учениця 10-ої класу, молюся кожного дня, щоб Тебе, Дорогий Валентине, скоро випустили на волю". "Вірю, що наступні народини Ти будеш проводити на волі, разом з Твоею родиною". "Вітаю в день народження. Чи Ти одержиш цей лист? — Пиши". "Валентине, нехай вони знають, що ми пам'ятаємо про Тебе".

Висилання таких побажань політичним в'язням з різних нагод рекомендує Міжнародна Амне́стія — організація, про яку ми писали в попередньому числі "Юнака". Через такі листи в'язень одержує моральну підтримку світового суспільства, а советська влада, яка цензурує такі листи із закордону, цим способом довідується, що про даного політичного в'язня пам'ятають у різних країнах вільного світу.

Цікаво було б знати, скільки читачів "Юнака" вислало листи з приводу дня народження В. Мороза. Напишіть про це до редакції, а ми радо помістимо.

ПОЧУТТЯ ВІТЧИЗНИ

*Я не собі, я світові ясному,
Я ще як квітка, мабуть, як рослина,
Як шепіт трав у тумані легкому,
Що ледве крізь твої долоні лине.*

*Я не собі, я світові ясному,
Я ще не маю що тобі віддати,
Я в погугті рожевому такому,
Що все гадаю, як його назвати.*

*Я не собі, я світові ясному,
Бо я стеблина тільки-но розкрита,
Бо я ще в ритмі срібному, лункому,
Що надала мені зелена віта.*

*Я не собі, я світові ясному,
Хай ще стебло тонке і легко рветься,
Ще не живе у краї дорогому,
Та більше вже ніде не приживеться...*

**

*І я щось невимовно густе,
Як роси молоді краплину,
В серці мову твою урогисто
Зберігаю, моя Україно.
Дотокнутися — боляче буде,
Мову з серцем не розірвати,
Як кохання, її забути,
Як надію, її не здолати.
Погуття промовляють нею —
Біль і ніжність — разюгим словом.
Нема рідної, крім однієї,
Золотої цієї мови.*

Емма Футерман
Журнал «Дніпро», Київ

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Д-р СОФІЯ ПРИПХАН У ВІЙНІ ЗІ СЛИКАМИ

Д-р Софія Припхан при праці

“Повільний, як слимак” кажуть, але все ж люди люблять слимаків. Чому ж тоді з ними воювати?

Може не треба цього робити зі всіма видами слимаків, але є одна їх відміна (*Biomphalaria glabrata*), яка, живучи у теплих країнах, переховує у собі паразит поважної недуги, що називається більгарція. Прослідив цю недугу німецький лікар д-р Більгарц, який найшов її сліди навіть у єгипетських муміях. Її розносять малі слимачки, а люди хворіють, купаючись у тій воді, де живуть слимачки.

Тепер у Венесуелі веде війну з цими слимаками українка — д-р Софія Припхан. Вона по званні лікар, від кількох років очолює найбільший відділ паразитології у міністерстві здоров'я Венесуелі. У цій тропічній країні цей пост незвичайно відповідальний і важкий. Із своїм штабом інспекторів і біологів д-р Софія Припхан їздить досліджувати ріки, озера, а навіть підземні печери. На підставі цих своїх розшуків вона розвинула теорію, що найкраще можна винищити цього такого шкідливого для здоров'я слимака більшим слимаком (*Marisa cornuatesi*), який не переносить недуги, а лише своєю присутністю стримує й обмежує шкідливе діяння першого. Отже, крім безпосеред-

ніх хемічних засобів, д-р Припхан проєктує уможливити “холодну війну” між цими двома родами слимаків.

Д-р Софія Припхан полюбила цей свій новий фах, бо любить прогулянки у природу ще з часів свого пластування. Колись у Стрию у юнацтві із куренем св. Ольги, а опісля із старшопластунським куренем “Спартанки” вона відкривала красу мандрівництва, набирала знання, як сушити листя і зілля, та розвинула велику любов до природи, яка, як вона каже, “ніколи не заведе”. Закінчила вона свої медичні студії у Празі, а опісля працювала як лікар у Галичині.

МЕДИЦИНА

Коли по довгих роках еміграції поселилася в Каракасі, працювала спершу як “medico rural” (сільський лікар). Це була дуже важка праця між бідним населенням Венесуелі, часто дуже примітивним та з мішаних рас. Розповідаючи про цей час, д-р Припхан знову згадала Пласт, в якому вона навчилася цінити людину як людину, де навіть однострій допомагає не прив'язувати ваги до поверховості, а дивитись глибше.

Життя д-р Припхан багате на смутки й радощі. Пережила вона втрату двох синів і чоловіка, але її любов до дітей, Андрія і Марти, і до внуків надзвичайно ніжна й будуюча. Вона невтомна не лише у своїй професії, науковій праці і родинних обов'язках, але також має широкі зацікавлення в психології, соціології, мистецтві, літературі та нашому народньому мистецтві. Гарно згадує вона своє пластування і пластову дружбу. Про одне лишень розповідає з жалем — пластуни як тепер, так і давно любили співати, і вона любила дуже пластові пісні, але “тяжко приходилось мені” каже, “бо не мала слуху”. Хай це потішить наших теперішніх юнаків, що не люблять чи не вміють співати, та юначок, що не люблять ставити шатер. Не всі пластові зайняття йдуть легко, але — як каже д-р Припхан із перспективи великого життєвого досвіду — вона Пластові за те, що в ньому набула, незвичайно вдячна.

Христина Сохоцька

ВАСИЛИК

У нашого вчителя В., до якого ми інколи заходили на підвечірню розмову, ми оглядали його гарну збірку відзнак. Його слова вичарували з тих маленьких, простих кусків металю, часом прикрашеного емаллю, цілі сторінки історії, що закувала в них символи змагань, досягнень. Від простих золотих левиків, через відзнаки з часів Великого Зриву, по пластову лілейку чи веселу головку "Лісового чорта".

Під цим доволі несподіваним враженням ми мовчали довгу хвилину. Аж мовчанку перервав Роман.

Крізь вікно тихо вкрався сутінок у кімнату. І тихо снував Роман спогад про свою відзнаку...

"В мене була колись така ж відзнака, як оця тут: на золотому щиті червона емаль, на ній архистратиг Михаїл з мечем і щитом; на щиті в нього золотий лев, над головою тризуб. Колись ця відзнака була моїм найбільшим скарбом, найціннішою річчю в моєму юнацькому майні... Був сімнадцятий рік, а я — мала шестирічна дитина. Мій батько їхав з Відня в Україну до своїх частин у поле, на день зупинився у Львові і гостював дома. Потім на прощання дав мені цю відзнаку, що її привіз з Відня. Говорив про символи, що на ній... проте, що тільки гідна людина може носити їх у серці й на грудях... і я вперше почував себе зрілим мужчиною, коли пообіцяв йому бути завжди — завжди гідним носити відзнаку.

Тоді востаннє ми бачились. Знаєте... чотирікутник смерті... тиф. Залишилася мені відзнака та обітниця, що її я дав батькові.

Минуло з двадцять літ. З відзнакою я не розставався. Не вільно було її носити назверх. Тільки як мандрував я на відлюдді, була вона в мене на пластовій сорочці. Так і на цій мандрівці одного гарячого літа. Я ходив самотно по тих верхах, що найдикиші, а по-моєму й найкращі з наших Карпат. Це той закуток, що між Попадею та хребтом Аршиць... Аж вкінні перескочив я через Ілемський Горган на довгий хребет Аршині і мав намір зійти потоком Кам'янцем до Підлютого на Сокіл. Але я забув про час... розмовляв собі з вітром, пив сонце, так що захопила мене ще ніч на верхів'ї. Довелось ночувати на краю старого вітролому. Другого дня я встав раніше, ніж сонце, і густим лісом став сходити на сідло, що з нього вискакує Кам'янець. Холодно й мокро було,

аж інколи зуби в мене цокотіли. Я кинувся бігом туди, де поміж останніми смереками сміялася сонцем залита полонина. Та раптом я застиг на місці: з полонини долинув спів "ні слава, ні во-о-ля" — співав самотний, майже дитячий, трохи ламаний голос. Дзвінки худоби низькими дерев'яними звуками були за акомпаніament. Я скочив вперед і знову став здивований: На полонині стояла самотна колиба, така з одним похилим дахом, перед нею невеликий білий машт, а малий, може семилітній пастушок підтягав на нього мотузком прапор. Він і співав. Біля машту стояла навколішках дівчина, старша від хлопця, очевидночки — молилась. Я відрухово став "на струнко", глядів, як лопотів прапор на ранньому вітрі, як гралась до сонця жовта й блакитна барва. Образок такий свій, із Сокола, Брустур, Ісакова... Тільки там довгі лави пластунів і спів, що стрясає повітрям... А проте отой слабкий, фальшивий голосок звучав мені могутнім хором; маленький машт сягав ген у синяву неба, а прапор лопотів високо понад сонцем, понад цілим світом. Я не міг відірвати зору.

Та малий пастух швидко закінчив гімн, почепив кінець мотузка на машті, вхопив патики і погнав у дебрю за биками. Дівчина встала і роздмухувала ватру.

Поки пастушок привів до ладу свою череду, що розбрилася задалеко, я вже сидів при ватрі і слухав слів його сестри.

...Василик живе з убогими батьками напроти Сокола за Лимницею. Але на Соколі він — відколи табори — постійний гість (може то й його ми так часто мусіли лаяти, коли він, задивившись на пластунів, забував про корови, що входили нам на площу!). Коли ранком

прапор ішов угору — він стояв у кущах і разом з пластунами співав гімн, віддавав честь... Цілу останню зиму він мучив батьків, щоб купили йому полотна на прапор. Казав, що буде менше їсти, щоб тільки заощадити. Цього літа мали вони вперше йти на полонину. Батько, що зимою заробив дещо в лісі, купив своєму одинакові в Перегінську матерію, вона — сестра пошила прапор. І ось Василик увів на полонині таборовий лад. Поставили машт і щоденно вранці піднімають прапор...

Прибіг Василик. Як сміялись йому очі до мого однострою! А вже на відзнаці — так просто зависли. Я поснідав з ними і вирішив ще один день залишитись на полонині.

Забув Василик про свої бики, забув про їжу в роті, слухав мене, випитуючись. Я провів багато гутірок з новачками; але ніколи ще так легко й щиро не говорилося мені, як тоді до одного слухача — пастушка Василика на Горганській полонині. Я сам уставав, бігав по дебрах за биками, носив галуззя до ватри, рубав, помагав Василичовій сестрі варити кулешу. Василик — забув про світ... І все зором ловив мою відзнаку.

Увечорі ми обидва співали, коли прапор сходив униз; дівчина тихо молилась біля нас.

Пізно вночі я розказував про символи на відзнаці: про те, що вони цінніші над життя, що тільки гідний має право назвати їх своїми й носити в серці. Над верхів'ям стояла велика тиша; тільки інколи калатнув глухо дзвінок із загороди, або з ватри тихим тріском стрілив жмūt іскор угору. Мої слова губились у шепоті. Блідли зорі...

Вранці ми знову разом підняли прапор, поснідали і я став збиратись у дорогу. Ніколи було довше залишатись.

Коли ми прощались, я майже відрухом відпняв свою відзнаку і почепив мій скарб на чорну від дьогтю, тверду сорочку Василика. Ніколи вже не довелося мені побачити на обличчі людини більше щастя. Хотів поцілувати мене в руку.

Як сходив я на джерела Кам'янця і востаннє оглянувся, Василик дивився мені услід, а потім усією силою молоденьких грудей тричі гукнув понад гори: сильно, красно, обережно, бисто!

Володимирко

УКРАЇНІ

Тобі останній подих мій,
тобі остання крапля крові,
ти зміст життя, мета всіх мрій
і вічне джерело любови.
Істоти людські заслабі,
об груди засу розібіються.
Тож розгини мій тлін в собі,
і в тебе я навік ввіллюся...
У полі маком зацвіту,
в Дніпрі я крапелькою буду,
край шляху терном я зійду —
і цим вже вігності здобуду...

***

Ти вся в мені із болями своїми,
із radoцями, з тугами — в мені,
з облизгями до щему дорогими,
твое минуле і прийдешні дні
до скону житимуть, як сонце, у мені,
твої надії, вольниці багрянні,
і горні ноги, й ранки золоті,
і рідне слово, і пісні кохані,
що на устах сестер моїх, братів.
Те слово рідне, ті святі пісні
до скону житимуть, як серце, у мені...

Олесь Дорізенко
«Контрасти» — Київ, 1971

Я БУЛА В ГРЕЦІЇ

“Стежки Культури” в Греції. Я одна із щасливих учасниць! Перша наша довгождана тура — це оглядини Акрополю.

Я вийшла з автобуса та станула у стіп високої гори. Мій зір полинув вгору, вгору і спочив на руїнах Акрополю. Які сніжнобілі були ці колюмни; здавалося, що вони ось-ось доторкнуться неба. Які досконалі, які завершені вони нам видавалися.

Наліво від головної святині широкі кам'яні сходи вели до найдальших колюмн. Стоячи тут, мені здавалося, що люди, які прямували до могутньої святині наді мною, це жінки і чоловіки старовинного міста Атен. Велика віддаль не давала можливості пізнати поодинокі постаті, лише юрбу, яка поволі порушалася то вгору, то вниз по широких сходах.

Так мабуть було і тоді давно: скелі Акрополя стрімili вгору, довкола них лежало мале містечко, над ними сліпуче сонце сіяло в ясному небі.

Я відійшла від автобуса і сама пішла вгору. Постаті, які мене ще перед хвилиною зачарували, перемінилися в туристів з фотографічними апаратами, у провідників, що вели свої групи, монотонним голосом повторюючи вивчені інформації і фрази.

Я перейшла через недокінчені колюмни Пропілеїв і вийшла на простір. На кожному кроці лежали шорсткі, пошарпані камені, що колись були гладкі. Знову мій зір полинув на Партедон. Але тепер я стояла заблизько, щоб цей вид був такий чудовий, як здалека. Я була розчарована.

Та нараз я почула голос: “Уяви собі...” Я відкрила очі, і зникли всі недоліки, всі недомагання. Переді мною — Ерехтiон і Каріятиди з кошами на головах. Я дивилася на їхні німі, а все ж повні виразу обличчя, і в їхніх очах відбивалися події тисячі років. Вони — оборонці цієї святині, у якій панувала Атепа — як богиня мудрості.

Довкола мене туристи цокали фотографічними апаратами і в штучних позах приготувалися до фотознімок, та я стояла непорушно, бо я знала, що коли їхні альбоми будуть повні пожовклих фотографій і затертих написів, я думками полину на Акрополь і знову переживатиму ті чарівні хвилини, коли я вдивлялася в обличчя Каріятид і ступала шляхами богів...

пл. вірл. Марта Зелик,
30-ий Кур. УПЮ-ок, Нью-Йорк.

-
- Треба бути ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником свого журналу!
-

Темно... Сонце вже давно зайшло за обрій, давно погасли ватри. Зближається час на заслужений відпочинок.

Нічна тиша... Засвистав сумний свисток таборової нічної тиші. В таборі все затихло. Цієї ночі прихильниці стоять на стійці. Вони будуть боронити табір. Але кому треба оборони? У таку зачаровану ніч ніхто не сподівається “гостей”.

Ніч... Така, немов хтось чорною плахтою накрив небо. Втомлений місяць міцно заснув під периною хмар і йому ніяк не хотілося вийти з ліжка та освітити табір. А цвіркуновожаб'ячий хор приспівує йому до солодкого сну.

Стійка... "Відважні" прихильниці згуртуватися під деревом, понакривалися коцями й також попали, як і місяць, в той сам чарівний сон.

У шатрах... У теплих спимішках спали учасниці табору. Сапли, немов зачаровані лісовими мавками.

У таборі затишно... тільки чути природну оркестру. Шумить листя, танцюючи до звуку лісової оркестри. Дереву легесенько хитаються, мов у чарівному танку. Звір'ятка сидять тихенько та приглядаються танцювистим листків. Хочеться їм лапками бити браву в подяці за чудовий балет.

Час... як приємно він пливе. Він гуляє з вітром, розмовляючи про старе минуле і про незнане майбутнє. Минула година, дві — а стійка ще спить.

Стійки сплять.. сплять і не прокидаються. Немає зміни. Здається, що всі проспять цю красу літньої ночі.

Ранок... Цар світанку поволі пробуджується. Позіхаючи рожевими відтінями, він подає наказ — внодовзі будемо ставати. Простягає руки... зникають рожеві барви, на їхньому місці залишаються золоті струни світла.

Розбуджується стійка... Табір внодовзі прокинеться зі сну. Ніхто не знає, яке чудо природи всі проспали, ніхто крім мене... Щастя в нещасті — через мій біль зуба я була одинокою особою, що пережила з природою цю зачаровану ніч...

пл. розв. Уляна Суська,
18-ий Кур. УПЮ-ок, Нью-Йорк.

„ГЕЙ НА ІВАНА, ГЕЙ НА КУПАЛА!“

Смеркається, перша зірка мерехтить на сході, захід — червоно-помаранчевий, немов ватра на небі. Цвіркуні почали свою симфонію, а ластівки низенько літають — комахі ловлять — мабуть, завтра буде дощ!

“Гей на Івана, гей на Купала
Красна дівчина долі шукала,
Із барвіночку віночок сплела,
На бистру воду його пустила,
Плинь же віночку на бистрі води”.

Пластунки — із віночками і свічками, тримаючись за руки, ідуть крученою стежечкою на місце ватри. Посідали кругом в траві між роменами і волошками. Комендантка своєю свічкою, яку вона засвітила при вічному вогні, запалює свічки пластунок; всі приступили до центру і запалили свічками ватру. Горить ватра! Посідали, з'явилися гітари.

“Мої пластунки — це **ваш** вечір, призначений для мрій. Над вами мерехтять зорі, одна з них є ваша, немов той Янгол Хоронитель, береже ціле ваше життя. У ніч Івана Купала можете дізнатись, яку долю ваша зірка вам принесе”, почала розповідь комендантка.

“Гей на Івана Купалочка,
Не виспалася Наталочка,
Пігнала гуси дрімаючи,
На кілках ніжки збиваючи.

Ой дай же Боже довгі ночі
На Наталчині карі очі,
Ой дай же, Боже, ніч довгую
Та на Наталку молодую”.

“Розкажу вам про квіт папороті”, продовжувала комендантка.

“Під час війни з татарами козаки зловили в полон молодого татарина — хлопця не більше як 16 літ. Довідавшись, що він син хана, важлива особа, за яку татари заплатять чи згодяться пустити козаків-бранців, тримали його в’язнем у таборі. Трактували його як гостя, знаючи, що його батько був смертельно хворий — після його смерти молодий татарин мав стати ханом.

Одного вечора з початком липня татарин на майдані почув музику і спів. Виглянув із шатра та побачив старого козака з бандурою під деревом, довкола нього старі й молоді козаки. Старий оповідав і співав їм про Івана Купала.

Тільки раз у році, глибоко в лісі, як місяць над тобою і зорі мерехтять, лиш на кілька годин від півночі до світанку ліс заповнюється запахом квіту папороті. Якщо хтось з вас знайшов би цей квіт, тоді ваше найбільше бажання буде сповнене.

Зоряною ніччю втік татарин у ліс. Та швидко загубився в лісі — ані повертатись до козаків, ані знайти своїх. Сів під дубом та роздумував, в який бік іти.

Встав і почав іти навпростець — придивившись добре, побачив далеко в лісі мале світло, немов святойванської мушки — біле як сонце, сховане під листками. Татарин здивувався, але набрав відваги й побіг у напрямі світла.

Між кущами в яру глибоко між папороттю сіяла біло-світляна квітка. Татарин прикляк і вдивлявся у красу чарівної квітки. Він міг бажати золота, влади та слави або повороту до своїх. Але ні — його єдиним бажанням було видужання його батька. І так сталося. Однак квітка і його нагородила. Коли вернувся до козаків, він побачив у таборі татар, які приїхали його викупити, а в шатрі отамана — свого батька, здорового і дужого.

Квіт папороті можна знайти лише раз у житті — уважайте, чого бажаєте. Ви можете бажати добра лиш для когось іншого, а не для себе, і тільки зі щирого серця — інакше ваше бажання не сповниться”, закінчила переказ комендантка.

“А тепер світіть свічечки, беріться за руки, ідемо пускати віночки і шукати за квітом щастя”.

Довго йшли темним лісом. Було чути лише шелест листочків та тихеньку мелодію — “Гей на Івана, гей на Купала”. Свічечки кидали світло близенько біля пластунок, і їхні обличчя сяяли надхненням.

Озерце чудове, на тлі темного лісу. По чо-

тирьох кутах озера й посередині, світили японські лямпіони, кидаючи своє кольорове світло на воду. Кожна пластунка встромила свічечку в віночок і вклала його у малий човник, де, немов водяник серед русалок, або сам Іван Купало, сидів старший пластун. Смолоскипом запалив вогник, збудований спереду човна, та кожну свічечку. Помаленьку почав веслувати і відпливати. Допливучи до протилежного берега, по одному пускав віночки на потічок, який відпливав із озера.

“Як ваш віночок буде плисти і не потоне — ви знайдете щастя. Але якби потонув — щастя швидко не знайдете. Тим потічком ваші віночки попливуть у світ, а ваші мрії попливуть за ними. Віночки — немов ви самі. Ви мусите йти у світ шукати долі і вашого щастя”, сказала комендантка.

“Тепер тихенько беріться за руки, підемо назад до ватри. Думайте тепер про ваші мрії та бажання. Щоб бажання сповнилося — ви мусите йти тихо, без слова”, повчала комендантка.

У половині дороги — немов сповнилося оповідання про татарина — стало видно ясне світло, а далеко в лісі чути було спів. Там сиділи дві “мавки”, співаючи “Гей на Івана, гей на Купала”.

“Зірвіть одну квіточку щастя”. Коли взяли в руки паперову квіточку, вона квітла, а в ній — ім’я хлопця!

“Але подруго, я не знаю жодного Стефана!”

"Іще пізнаєш", відповіла комендантка.
"Виміняю Тараса за Ігоря".
"Чи хтось має Юрка?"
"Пантелеймон???"

Після повороту до ватри церемоніял почався наново.

"А тепер кидайте ваші сухі віночки на ватру — нехай вітер цей дим понесе в далеку Україну, хай із вітром також попливуть наші мрії, хай тим кінчає свій лет наша "заворожена ніч", — промовила накінець комендантка.

"Ніч вже йде — за верхом
Ясне сонце давно вже зайшло,
Тихо спить — без тривоги,
З нами Бог!"

"Погасло багаття, горіли ще мрії".

Присвячено першій "Школі Булавних" на Бобрівці.

ст. пл. скоб Юрій Ігор Павлічко

ТАБОРИ В НІМЕЧЧИНІ

Табори для новацтва й юнацтва відбудуться від 31 липня до 20 серпня ц. р. поблизу Альп поміж селом Кенігсдорф та курортним містечком Бад Тельц.

Крім вишкільної програми з практичного пластування, заплановані прогулянки в гори, одна з них 2-денна. Учасники таборів зможуть познайомитися з історичними пам'ятками Баварії та українськими культурними установами й матимуть змогу перебувати спільно з пластунами з інших країн.

Ми радо вітали б новацтво та юнацтво з США й Канади на наших таборах, якщо б в цьому часі діти перебували у Німеччині та мали змогу прибути до них.

Запрошуємо до участі в таборах також і членів УПС та УСП, які мають вишкіл інструкторів, провідників таборів чи виховників та хотіли б бути в проводах таборів.

Оплата за табір: 42 ам. дол. від особи, для членів булав табір безкоштовний.

Адреса табору:

Ukrainisches Pfadfinderlager
Jugendsiedlung Hochland

8191 Königsdorf/Obb. West Germany

Усіх зацікавлених прохаємо звертатися за ближчими інформаціями на адресу КПС:

Ukrainischer Pfadfinderbund

8000 München 2, Dachauerstr. 9, West Germany

За Крайову Пластову таршину:

пл. сен. І. Зубенко
голова

ст. пл. М. Добрянський
секретар

ПРО РУСАЛОК, МАВОК ТА ПОЛЬОВИХ РУСАЛОК

За віруваннями нашого народу є три роди русалок: польові, водяні та лісові. Головна ріжниця в тому, де який рід перебуває. Польові русалки жили в полі й там виводили свої хороводи й пісні. Люди старалися мати з ними добрі взаємини, бо русалки опікувалися полями.

У "Лісовій пісні" Леся Українка подає образ русалки, яка вважає, що жито та пшениця з квітами то її коси, її краса... Вижнуть хліб на полі, й русалка мусить заснути до наступного літа.

Серед чарівного таємничого лісу жили лісові мавки. Мавки відрізнялися від русалок польових тим, що в русалок ззаду на плечах усе відкрито, видно все нутро. Мавки були дуже вродливі, мали довге розпущене волосся із вінком на голові, довгий, прикрашений вишивкою одяг. Мавки дуже веселі, швидкі, мають гарний тоненький голосочок. Живуть громадами, невпинно бігають по горах та лісах, бояться лісовика. На Гуцульщині їх називають "нявки". Мавки, як і русалки, можуть жити деякий час із людьми; вони люблять красу, волю, а понад усе природу.

Вірування в існування русалок — це загальне вірування всіх європейських народів. З давен-давен були відомі русалки в різних народів, тільки під різними іменами, видами й повір'ями. Англійські "мермейдс" в долішній частині тіла як риби, у німців русалки — це водяні німфи, у литовців дугни, у поляків — світезянки. У скандинавських народів є аж дев'ять різновидів водяних дівчат. Сербські віли збирають хмари, готують блискавку й грим; часами людям пророкують майбутнє.

Сотні років перед християнством в Україні наші предки, як багато інших народів, вірили в різні таємничі сили природи, яким надавали людські прикмети. Вони вірили, що українська земля заселена різними дивними істотами: у лісі жили мавки, лісовики, лісові

чорти; у водах — русалки й водяники; у полях жили польові русалки. Буйна уява народу створила різні повір'я про цих істот. Одні з них добрі, допомагають людям, інші лихі й лиш шкодять.

Навесні, як тільки вкрилися травами луки, розпустилися верби й зазеленіли поля, тоді "з води на берег виходили русалки". За народною уявою русалки — це дівчата або молодичі, які під час купання втопилися. Пізніше теж уважали, що померлі нехрищені діти стають мавками або русалками. Народ уявляв, що вони дівчата надприродної краси з білим кольором шкіри, синіми очима, з довгою зеленою косою, одягнені у білий прозорий одяг. На голові кожної русалки вінок з осоки, а в старшої князівни вінок із водяних лілей. Русалки проводили безжурне й веселе життя в іграх і піснях. Вони жили на дні озер і рік у казковій палаті, що чудом збудована з прозорого кришталю. Місяць і зорі викликали русалок із води. З тихим плескотом хвиль, розгортаючи сво-

їми блідими руками латаття, русалки виходили на берег. Сідали й розчісували своє довге волосся, або бралися за руки і виводили дивовижні, з таємничим шепотом, хороводи. Іноді русалки вилазили на дерева й гойдалися на гіллі, співаючи пісень.

Народ вірив, що русалки таки жили і що часами могли перетворитися у дрібні тварини: білки, жаби, золоті риби, миші, ящірки тощо. Русалки заманювали хлопців і дівчат різними способами. Хлопців приманювали здебільшого своєю красою. Русалчині пісні небезпечні: хто почує їх, зачарований підходить близько до русалок, а вони тоді можуть взяти у своє коло, залоскотати і затягнути в річку. Іншим можуть з'явитися білкою чи зайцем. Тварина вабить хлопця чи дівчину, хочуть зловити, біжать за нею, аж поки не опиняться у воді. Третім загадувати можуть загадки, і коли хтось не відгадає їх, тоді того залоскочуть. Образ того, як русалка ловила малу дівчинку, віддзеркалений у цій пісні:

"Ой, біжить, біжить дівонька,
А за нею та русалонька.
— Ти послухай мене, красна панночко,
Загадаю тобі три загадоньки,
Як угадаєш, до батька пущу,
Не угадаєш, до себе візьму.
Ой, що росте мез коріння,
А що біжить без повода,
А що росте без цвіту?
— Камінь росте без коріння,
Вода біжить без повода,
Папороть росте да без цвіту.
Панночка загадочок не вгадала,
Русалочка панночку залоскотала..."

ст. пл. Галя Бродович

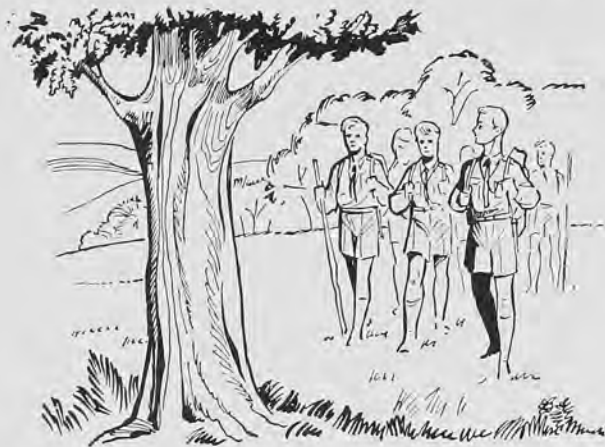
За матеріалами з О. Воропая: Звичай нашого народу.

С. Килимника: Український рік у народніх звичаях.

СІМ САМОЦВІТІВ

Наступила весна. Навіть у Нью-Йорку глосно цвірінькали горобці, а люди спішили якось з веселішою усмішкою, частіше підносили голову вгору і споглядали на синє небо. А "Рисі" вибрались з "Лисами" на першу прогулянку.

Місце прогулянки було на величезному острові, на якому розложилось ціле місто, яке властиво мало відрізнялось від інших американських міст, та все таки було там трохи і незайманого лісу, і дичаве морське прибережжя.

"Рисі" виїхали вранці. Їхали автобусом, а тоді величезним поромом — "феррі бовт". Довкола них сріблилось море, а здалека видніла з піднесенням угору смолоскипом — статуя Свободи. Хвилі вдаряли в пором, над ним літали і скиглили чайки, а хлопці вже готовились до пригод. Бож у листі, одержаному вчора ввечері, було сказано, що буде теренова гра і гурток, що виграє, одержить 6 квитків на гру кошиківки.

Ось пором уже стукнув об беріг і хлопці вийшли на палубу пристані. Так, як було в листі, всіли в автобус ч. 20. Треба тільки пильнувати, де буде в готицькому стилі церква, там висісти. І от незадовго побачили спереду досить велику церкву. Висіли й розглядались. Нікого з пл. виховників не було видно, але зараз недалеко зупинки був знак 11

Рахуючи кроки, зайшли на східці церкви. У шпарі цементових сходів був лист. А в ньому: СДЧИЕВАВДРТЬВСЕА ПВАЧРДНІЕЬСОЛЖБ ІОНАІЛАТТДМЬДАУР ШРЕВЗЯ 7 ІЬААКАСЩА ІУДІАГСВІЙНИВВОТ ТДИНЛЕАЗХТУЙЖОБИ ЫКПИТМНІЕПВЕЮЇ ДДООШЬОАПГООВСХ ОИВМИМЦІЕЕЛЄИТЗ. Тому, що в кожній майже групі була та сама кількість

букв, Рисі досить швидко здогадались, що треба їх списати одні під одними. І ось, що вийшло:

**СДЧИЕВАВДРТЬВСЕА
ПВАЧРДНІЕЬСОЛЖБ
ІОНАІЛАТТДМЬДАУР
ШРЕВЗЯ 7 ІЬААКАСЩА
ІУДІАГСВІЙНИВВОТ
ТДИНЛЕАЗХТУЙЖОБИ
ЫКПИТМНІЕПВЕЮЇ
ДДООШЬОАПГООВСХ
ОИВМИМЦІЕЕЛЄИТЗ.**

Коли читати рядки згори вниз, прочитали: "Спішіть до двору діда Нединовича. Він помер і залишив для гетьмана 7 самоцвітів. Знайдіть їх і передайте гетьману. Польський воєвода вже висла(в) свою стежу, щоб їх забрати".

— Тут мусить бути ще щось. Може десь є якась стрілка, — турбувався гуртковий Олег.

Але ніяких інших інформацій не могли знайти, хоча добре оглянули всю околицю. Та вкінці таки зрозуміли, що все мусить бути в листі. Найважливіше — де ж той діда Нединович. І тут показав свою мудрість Ігор, який несподівано крикнув:

— Недікс! — Нединович!

Справді — Недікс був по другому боці дороги, при вході до лісопарку. Прибігли туди і незадовго побачили знову знак 4

Чотири кроки запровадили їх до баньки на сміття. У ній знайшли металеву коробку з причіпленою допискою: "Несіть ці самоцвіти в напрямі Батурина — напрям схід 120 ступенів. Треба спішити, це найважливіше. Там буде чекати гетьман".

Вже хотіли спішити, але Олег настоював, щоб відкрити коробку. Коли відкрили, побачили в ній 7 кусників льоду. Вони вже починали танути.

— Справді, треба спішити, бо сонце вже гріє сильно і лід швидко розтопиться.

Визначили напрям — це було лісом. Спішили через хаші, перескакували малі ями і струмочки і щохвилини заглядали до скарбу. А він меншав.

— Станьте на хвилину, — задержав усіх Олег. — Гетьман напевно аж десь на другому кінці лісу, біля океану. Ми ніколи так не несемо цього льоду.

— Даймо до коробки землі. Може це сповільнить топлення? — радив Мирон. Хлопці не були певні, чи справді так, але вирішили

послухати його. Обсипали лід холодною землею. Бігли, приставали, бігли... Ось вже ліс проріджується. Вибігли на побережжя океану. Недалеко побачили постаті друга Миколи, а також друга "Лисів" — Бориса. Вони також побачили хлопців і, підвівшись із каменя, на якому сиділи, чекали.

— Ти позвітуєш, правда! — нагадував Олегові Ігор. Не забудь, що це гетьман.

— Ясновельможний пане гетьмане! Ми принесли вам скарб діди́ча Недиковича, який він казав вам передати, — усміхаючись звітував Олег.

— Спасибі вам, вірні мої друзі. Зараз оглянемо, чи правду ви кажете. І відкрив коробку. Земля в ній була вже як болото, але коли "гетьман" засунув в неї руку, витягнув 7 за-

болочених грудочок льоду. Вони були вже маленькі, маленькі, але "Рисі" завдання виконали.

Коли за якийсь час прийшли "Лиси", які мали таке ж завдання, тільки іншу дорогу, "самоцвітів" у їхній коробці не було. Присягались, що вони їх не віддали польському воеводі, що вода в коробці цьому доказом, але гру програли. За це мали розпалити ватру і приготувати для всіх полуденок. А "Рисі" в цей час гралась на побережжі м'ячем. Ну і пішли всі в суботу на змагання кошиківки.

Л. Ю.

* Недікс — відома фірма з кіосками по всій Америці.

ІСТОРИЧНИЙ ДЕНЬ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ВІДНЯ

У лютому цього року перший раз в історії "українського Відня" посадник і губернатор столиці Австрії відвідав українську церкву св. Варвари і при цьому українську громаду.

Після святочної відправи в церкві, на якій були ці почесні гості — посадник Л. Грац й інж. Гайнц — голова першої дільниці Відня, вони прибули на прийняття до домівки братства ім. св. Варвари. Там пластунка Н. Вараниця вручила віденському посадникові китицю квітів, а в часі прийняття співав хор із солістами. Посадник одержав з рук Б. Ямінського у подарунок вишивану подушку, яку переслав для цієї нагоди відділ КУК у Торонто.

ст. пл. Б. Ямінський

Зліва направо: інж. Гайнц, Леопольд Грац — посадник і губернатор столиці Австрії, пл. юн. Н. Вараниця і о. д-р О. Дзерович — парох церкви св. Варвари.

ПЛАСТОВА ПЛАТІВКА

У видавництві "Хвилі Дністра", США, появилась довгограюча платівка "Пласт співає" у мистецьким виконанні Українського Пластового Хору у Великій Британії під дир. маестра Я. Бабуняка. Обгортку оформив арт.-маляр Р. Глүвко.

На платівці награні такі пластові й народні пісні: "Трубка", "Отче наш", "Гей життя ти наше", "Гей-гу! Гей-га!", "Ударте в крила", "Казав мені в лісі сатана", "Молоді ми", "Гей пластуни", "Ніч вже йде", "Серед села дичка", "Сестра Оленка", "Любив мене мужичок", "Прийшла кума до кумоньки", "Зозуленька", "Кирпата" і "Вечірня пісня".

Платівку в ціні 6 ам. дол. можна набути в:
Dnister Company,
2399 West 11th Street,
Cleveland, Ohio 44113
U.S.A.,

а у Великій Британії в ціні ф. 2,75 в:
Plast - Pryyat,
20, West Lodge Avenue,
London, W. 3.

та в пластових станицях, гуртках Пласт-Прияту і книгарні СУБ-у.

Д-р О. Фундак, референт Пласт-Прияту
при К.П.С. у Великій Британії

МАРІЧКА

ЧЕРГОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЬМ

Напевно багато наших читачів у США і Канаді бачило два фільми української продукції п. н. "Жорстокі світанки" та "Ніколи не забуду".

Їх випустила єдина українська професійна фільмова інституція у вільному світі, яка називається КАНУКР. Саме тепер викінчується третій фільм продукції КАНУКР п. н. "Марічка".

Сюжет фільму взятий із першої світової війни, з життя Українських Січових Стрільців. Щоб дати тло цій стрілецько-гуцульській ідилії, КАНУКР збудував у Канаді ціле село із церквою і вулицями. У фільмі вплетено теж і балет, що його виконує торонтський ансамбль "Калина". Автор кіносценарія — режисер В. Бачинський.

Христина Туркевич

ІНТЕРВ'Ю З НАЙНОВІШОЮ ФІЛЬМОВОЮ АРТИСТКОЮ

Нещодавно я мала нагоду познайомитись із головною артисткою найновішого українського фільму "Марічка" п. Дарією Худобою. При каві й солодким п. Дарка прозрадилась не тільки як акторка, але і як молода українська дівчина.

Дія фільму, розповідала п. Дарка відбувається з початком 20-го сторіччя на Гуцульщині. Молода гуцулка, Марічка, донька священика, вертається до села по студіях у великому місті. Чекає її Яр, пригадуючи собі свою дитячу любов. Водночас до села приїжджають Січові Стрільці. Ярові доводиться переживати конфлікт, бо сотник Стрільців сподобав собі Марічку, а вона його. Яр дуже заздрисний.. Так починаються любовні інтриги.

— Головна тематика — любовна, — розповідає п. Дарка, — але одночасно автор змалював картину життя, культуру й традиції гуцулів.

На тлі універсального любовного сюжету вияскравлюється мила вдача Марічки. Вона

вирізняється серед інших сільських дівчат тим, що відбула педагогічний курс у великому місті і здобула освіту. Її роль центральна, бо вона є причиною конфлікту і виступає як посередник у дієвих ситуаціях.

"Марічка є близька віком і почуттям до мене самої. Цей факт, до певної міри, улегшив мою працю у її характеристичній" — пояснила п. Дарія.

Для п. Дарки — цей фільм є першим контактом з фільмовою працею. "Спочатку, не знаючи, як актор пригтовляється до ролі, було мені дуже тяжко грати перед апаратом, але останньо стало мені легше, тому й приємно. Праця актора виснажлива, але й особливо приємна. З приємністю хотіла б колись заграти ще одну роль і мати змогу порівняти свій прогрес".

Хоча п. Дарка ще дотепер не бачила жодної частини накрученого фільму, вона відчуває, що "Марічка" буде найуспішнішим фільмом "Канукру" досі, якщо "редагування буде правильним і до фільму буде додана гарна музика, бо краєвиди, самі чудові гуцульські оляги щось варті. Ефект фільму багатий".

Наша артистка народилася в Австрії. Коли приїхала до Канади з батьками, ходила до народної школи в Ітуна, Саскачеван, а пізніше в Йорктоні. По закінченні середньої освіти в Анкастері почала бюрову працю в Торонті.

Перший її театральний виступ був у Саскачевані.

"Коли мені було вісім літ, грала роль чор-

тика в шкільній п'єсі. Для мене це було великим ділом, бо я мала вивчити дуже довгу роллю напам'ять. Мені, дитині, було жаль, що я не могла бути янголиком". У наступних трьох шкільних виставах грала роллю чорних рабів.

Дарка Худоба є членом дівочого хору "Діброва", а також навчається співу в Торонтській консерваторії у п. Джона Мікнайта. Її сопрано надається не тільки на драматичні ролі, але й на ліричні. Улюблений її композитор — Шуберт, а улюблена опера — "Ля Травіята".

Цікавлять її історичні книжки, особливо тематика про розвиток культур. У розмові висловились: "Часи австрійської імперії для мене чарівні. Романтика тих часів — етика, культура, музика, — апелює до романтичних нахилів моєї душі".

Щодо рівноправності жінок у неї така її оцінка: "Я погоджуюся з тим рухом, коли мова про рівну платню для жінок і чоловіків. Але я хочу бути жінкою і вимагаю від чоловіків такої поведінки, яка належить жінці, тільки ж вона собі на це мусить заслужити. Жінка повинна не тільки займатися дітьми і домашніми справами, але завжди повинна бути в курсі світових подій і в тому допомагати своєму чоловікові".

Про мішані подружжя говорить так: "Я свідомо, що в майбутньому будемо частіше зустрічатися з мішаними подружжями. Я особисто воліла б вийти заміж за українця тому, що тоді є спільні зацікавлення та кращі можливості співжиття. Наша культура багата і я хотіла б плекати її у своїй хаті".

Для неї найцікавіші артистки — Катерина Гепборн і Джовн Крафорд, найцікавіші актори — Марльон Брандо і Карі Грант. "Я вірю, — каже, — що актори мусять грати інтуїтивно, і мені здається, що вони так грають".

На питання "Чи ви маєте якусь пораду для інших акторів-аспірантів?" відповіла: "Треба бути готовим до тяжкої праці. Години довгі — часом по дванадцять годин денно. Праця фільмова вимагає великої посвяти. А передусім треба все бути собою і не грати ролі в щоденному житті".

На питання "Яка, на вашу думку, найбільша проблема між українцями?", п. Дарка відповіла: "...між українцями, мені здається, брак професійності у всіх ділянках. Через те дуже часто ми не можемо співпрацювати, а у висліді не можемо зібрати своїх сил та з'єднатися при праці для досягнення однієї наміченої мети".

"Словомет"

Молодіжна Секція СУЖК

Ірина Жиленко

СОН. ДОЩ.

*Відкризав, здригаючись крилом,
страх мій, птах мій, дах мій наді мною.
І сказали руки: — Заспокою! —
руки — звуки тиші над голом.*

І завмерло в синьому крило.

*Ще акорд розлітаного світла —
перебігла шибя по мені —
по незаспокоєній струні
(повний стіл задиханого вітру) —*

І сказала: — Завтра буде літо!

*Ще я вся, мов озеро, тремтіла,
а на вії вже котився сон,
як великий м'яз, прозолотілий
у кошлатім золоті красоль.*

І зервоно вії тріпотіли...

*І гойднулись вії: Спати! Спати!
(Під вікном зелений дощ проходить).
Обгорнутись в золотисту вату!
Провалитись в золотисту воду —*

під вікном зелений дощ проходить...

*Цих долонь тарелі многосонні,
Повні крапель, плеску вуркотіння,
а по стінах пробігають тіні
золотих і синіх парасольок*

*І сміються: — Завтра буде сонце!
Спати, спати... Завтра буде свято,
перший день вакацій і акацій.
Завтра — візність.*

*Завтра — літне плаття,
завтра — спека на гарячій гальці.*

На стільці зідхнуло біле плаття...

*Завтра я прокинусь — повнолітня,
з віями, кошлатими од сонця...
Спати, спати... Вже підходить літо
І торкає пальцями віконце...*

Стільки в пугках голубого сонця!

*Перший дощ. І грім. І теплий дріж
дерева, рум'яного од квіту.
І трава переростає вітер...
Увійшов з букетом білих рож
і сказав: — Ти будеш довго жити!*

ДАВНІЙ ЗВИЧАЙ ВИКРИВАТИ ЗЛОЧИНЦЯ В ЕТІОПІЇ

Новочасна Етіопія починається з приходом до влади теперішнього її володаря Гайле Селассіє I (що по-нашому означає Сила св. Трійці I). За його почином переводиться європейзація країни в усіх ділянках життя. Поволі заходять теж зміни і в ділянці викривання злодія чи злочинця взагалі та у засобах виміру кари. Донедавна бо ще існував у країні неписаний закон “зуб за зуб, око за око”.

Цікавий був, дуже колись поширений, спосіб викривання злодія, т. зв. “Леба чай” (леба — злодій, чай — вивар з якогось одурманюючого зілля). Цією назвою окреслюють і сам спосіб, і людину, яка тим займається. Пошкодований покликуює до своєї хати суддю даної оселі і 5 або 6 свідків. Він їм розказує, що, як і коли сталося. Тоді ідуть усі до людини, яка займається слідствами (його звуть прямо “лебачай”), і прохають почати це слідство. (Воно ніякою мірою не відповідає нашому поняттю слідства). Вістка миттю розноситься по селі, і все, що ходить, лазить чи рачкує, збирається перед тукулем (хата з дрючків, гілляк, крита соломою високих трав, вона завжди правильно кругла, з одним лише входом) лебачая. Звичайно це відбувається ввечорі, вночі або до світа. Усі вірять у непомильність цього способу.

Перед тукулем пошкодованого уже заздалегідь старший села поставив щось у роді малого шатра, де буде перебувати хлопець, якого приводить старший “лобачай” або його слуги. За ними звичайно суне товпа мешканців оселі, яка з криком, вимахуючи палицями, збиває хмару пороку, що ледь дихати можна. Врешті вся ця гурма затримується біля тукуля пошкодованого, хлопця, часами двох, впускають до шатра і там вони мають перебути цілу ніч самі. Біля шатра починається справжній бенкет з вогнищем, танками, співами. Коли надходить пора, чарівник (лобачай) виступає і забирається до діла: обходить вогнище, виконуючи при тому цілий ряд спеціальних рухів, і вимовляє, мабуть, нікому незрозумілі закляття. В торбі у нього оте чарівне зілля, яке частинно мішають з молоком і дають пити хлопцеві, що його викликали вже з шатра. Частину дають до тютюну в люльці, яку він курить. Товпа вщухає... очі всіх вп'ялись у хлопця, він пахає дану люльку. Клуби диму окутують хлопця, його порухи стають щораз непевніші, він починає хитатись і нагло звалюється на зем-

лю, як колода. “Чіка-Шум”, похилений над хлопцем, вимахує над його головою тричі вкруг довгою бавовняною хусткою жовтої краски й одночасно тричі ударяє хлопця паликою, вигукуючи “Д-і-р-а-с!” (прийди, ходи). І дійсно, хлопець, мов у глибокому сні, поволі піднімається. Його остовпілий зір вцілений у даль, він хитаючись, мов п'яний, підводиться та безладно вимахує, неначе птах, руками. Він кудись прямує. Ціле товариство за ним. Чіка-Шум тримає кінці довгої хустки, якою омотав хлопця в поясі. Коли хлопець доходить до ріки чи потоку, який треба перейти, присутні підхоплюють його і переносять, коли зустрінуть якусь людину, то ця зникає скоро. Хлопець поводитьсь, мов би він був злодій, наслідуює здогадні рухи злодія чи навіть, так думають усі, іде тим самим шляхом, що йшов злодій, і врешті прибуває до тукуля здогадного злодія. Наслідуює рухи, немов збирає вкрадені речі; коли в даному тукулі є більше осіб, обходить сидячих осіб, штовхає кожного коліном, але прибувши до здогадного злодія, шепче йому щось до вуха і тоді тричі кружляє довкола нього, дує перед себе, сичить, гарчить і заєдно штовхає його, врешті охоплює його руками. Тоді й усі, що прийшли з ним, хапають злодія чи вбивцю. Хлопця забирає Чіка-Шум, дає йому щось на блювоти, щоб очуняв, потім його кладуть у затишному місці і прикривають.

Зілля, яке вживають для цього, походить з області Етіопії, званої “Шоа”. Від нього й походить назва способу викривати злочинця.

Наша адреса:

KNYHO-KLIUB

Box 1102, Station "D"

Toronto, Ontario, Canada

M6P 3K2

Появилось довго очікуване пригодницьке оповідання для молоді про українського Робінзон Крузо.

184 сторінки, кольорові ілюстрації, тверда обкладинка, ціна \$13.00 * включаючи пересилку.

* Для членів Книго-Клубу, як звичайно по зниженій ціні, \$10.00.

Чи знаєте, що від чотирьох років наші члени дістають регулярно добірні видання авторів, літераторів, мистців, публіцистів, по ціні нижчій чим крамнична?

Останні наші селекції включали:

Книжкові знаки Шестидесятників

Про недавнє минуле — Дорошенка,

Слово за Тобою Сталіне — Винниченка

Четвертий Вимір — Шифрина

як і

Modern Ukrainian Short Stories—G. S. N. Luckyj

A Study of Vasyl' Stefanyk—D. S. Struk

A Little Touch of Drama—Valerian Pidmohylny

Russian Imperialism—Taras Hunchak

Дізнавшись про це скористайте із нагоди та придбавши для Ваших дітей “Сина України” станьте членом Книго-Клубу.

(Прошу відтяти)

☐ Прошу прислати мені ..... копію-(ї) “Сина України” по 13.00 дол. Я залучую чека на ..... дол.

☐ Прошу вписати мене в члени Книго-Клубу і при тій нагоді прислати мені ..... копію-(ї) “Сина України” по членській ціні 10.00 дол. Я залучую чека на ..... дол. Я годжуся з правилами Книго-Клубу і зобов'язуюся купити на протязі двох років ще чотири книжки із пропонованих у рецензіях-повідомленнях.

Ім'я і прізвище: .....

Адреса (латинкою). .....

.....

Син України

В.З.

„ВИ ВИКИДАЄТЕ ГРОШІ!“

“Не викидай!”

“Але, друже, це тільки “кена” з “7 — дигори!” До чого порожня пушка придатна?”

“Як збереш їх досить і продаси на перерібку, заробиш гроші. А раз Твоя пушка піде до перерібки, то не буде занечищувати природи, і колись Твої діти будуть мати більше зелені, а менше смітників”.

Збереження нашого оточення від занечищення та перероблення сміття на нові продукти вжитку — частина екології.

Перероблювання уживаних матеріалів “увійшло в моду” кілька років тому. Ми не пам’ятаємо цього, але та сама система вже була дуже успішна під час 2-ої світової війни.

Ресурси земської кулі не безмежні. Теперішня теорія про продукцію і консумцію побудована на помилковій концепції, що ці ресурси безконечні.

Скільки речей марнуємо і намарно продаємо, а опісля викидаємо?!

“Зужий раз і викинь” — це популярне мотто індустрії. Найновіший модель часто збудований тільки на кілька років; опісля — купуйте наново!

Але що зробити зі старим, де подіти той продукт, який “раз” зужиеш?

Чи ви пригадувалися над тим, скільки сміття ви викидаєте — денно, тижнево, місячно, річно?!

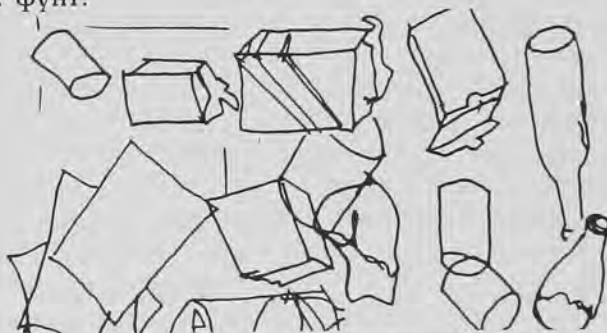
Скільки з того можна переробити на новий матеріал, а вам на заробіток; тим самим охоронити природу від занечищення, мати нові продукти та заощадити ресурси й енергію? Більшу частину!

Агенція охорони середовища повідомляє, що треба 71 відсотка менше енергії, щоб переробити уживаний папір, ніж щоб випродувати новий, 74% менше, щоб перетопити старе залізо, а аж 95% менше енергії, щоб перетопити алюміній.

Перерібка матеріалів не додає нічого до проблеми, “що зробити зі сміттям”, 50% якого є папір і паперові продукти. Засадничо бракує паперу і поташу (з якого виробляють скло).

Не тільки пушки, але весь метал, скло, папір, оливу, товщ і матеріал можна збирати і продати для стоплення, очищення і виробу нових продуктів.

Найлегше збирати папір, не тільки газети (недільний Нью-Йорк Таймс важить около 5 фунтів), але паперове опаккування, коверти, текстур, торби і т. п. Зв’яжіть і завезіть це все до фірми, яка купує уживаний папір, погляньте на жовті сторінки телефонічної книжки). Фірма напевно також купить старі матерії та одяги. Папір мелять, чистять хемічно і роблять новий, а далі торби, текстур, інсуляцію тощо. Можете навіть випозичити причіпку чи тягарове авто та поїхати на збірку паперу. Ціни різні, але можна продати папір по 2-3 центи за фунт.

Метал — пушки з консерв: відкрийте з обох боків, помийте, сплющіть і зідріть папір. Пушки з напиків також треба сплющити. Розділіть залізні пушки від алюмінієвих (за які платять куди більше). За 100 фунтів нормальних пушок можна заробити около 50 центів. За ту саму кількість алюмінію платять близько 10 доларів. Магнетом розпізнає залізо і алюміній. За мідь, бронз, нікель, оливу, цинку й інші метали та стопи купці уживаного металю багато платять. На одній стрільниці оплатилося переорати поле, щоб віднайти старі кулі (оливу).

Скло забирає більше місця і легко б’ється, але один слоїк чи пляшка багато важить, а платять около 1.25 дол. за 100 фт. Ще одна проблема, коли мова про скло — тільки деякі фірми приймають уживане скло.

Скло розділіть на 3 кольори: "біле" (прозоре), зелене і брунатне. Сполочіть і здійміть металеві перстені із шийок пляшок. Скло також перемелюють і роблять цегли, рід асфальту та інсуляцію.

Оливу і товщ збирати. Оливу рафінують наново, а з товщу виробляють різні продукти, напр. мило.

Проект заробітку для куреня: зорганізуйте станцію, де прийматимете вживані матеріали, і тоді продавайте їх на пластовий заробіток. Попросіть в отця пароха або у проводі українського дому чи підприємства дозволу вживати клаптик паркувальної площі. Довідайтеся, котрі фірми купують уживані матеріали, зорганізуйте тягарове авто, бочки і скрині та добре оголосіть вашу збірку. Зазначіть точні години; після сходин, по науці в українській школі чи після Служби Божої. Попросіть старших пластунів чи сеньйорів до помочі. Спеціально до вантаження тягарових авт уживайте рукавиць. Найважливіше: будьте обережні — легко скалічитися чи подвигатися.

Якщо збираєте матеріали під час кінця тижня, постарайте місце, де можна все те переховати, та тягарове авто і шофера на день, коли відвозите все на продаж.

Як хочете лише особисто прилучитися до "рісайклінг" (вживання відпадків), користайте з "центрів", які знаходяться біля деяких фірм, на "шопінг (торговельних) центрах" і т. п. Приготовляйте матеріали, як уже згадано. У деяких містах збирають папір, скло і метал того самого дня, що сміття. Місто чи фірми самі відвозять і продають матеріали. Гроші з продажу переважно йдуть на шляхетні потреби.

Розбанич

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДорожі
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

З ПРИРОДОМ

ЖИВІ ЛІХТАРИКИ — СВЯТОІВАНСЬКІ ВОГНИКИ

Ще довго до того, як на землю спуститься короткий літній вечір, у лісі настає присмерк. Замовкають голоси денних птахів. Ліс чорним громадям обступає вас щільно. Здається, якась урочиста тиша настала навкруги і всі звуки наче розтанули у пільмі.

Мимоволі насторожуєте слух. Потрохи очі при звичаїлися до темряви. З'явилися розпливчасті обриси дерев. Поміж гілками визирнув клаптик зоряного неба.

Але що це? У траві, на гілочках кущів за світилися блакитно-фосфорні вогники. Зачаровані, ви нахиляєтеся до ліхтарика. Він на мить гасне, а потім спалахує в іншому місці. Це повилазили жуки-світляки, або як їх називають у нас — Іванові червячки. Так їх звуть тому, що вони появляються з початком липня, коли святкуємо Івана Купала.

Самиці світляків безкрилі і справді нагадують червяків. Засвічуючи свої маленькі "ліхтарики", комахи відшукують одне одного в темряві.

На півдні України зустрічається летючі світляки. Світло, що його випромінюють ці жуки, досить сильне. Якщо зібрати їх у невеличку пробівку, то при такому "ліхтарикі" навіть читати можна.

Світиться не вся комаха, а тільки остання її частина на черевці. Довжина світлових хвиль, що вилучають світляки, становить 510-560 мілімкронів. Теплові та ультрафіолетні промені майже відсутні. Ось чому дивно буває: тримаєш у руці світляка — горить блідо-блакитний вогник, а тепла не дає. Речовина, що світить — люцеферин, утворюється при допомозі особливих бактерій, що поселяються в тілі світляка. Під дією ферментів люцеферин окислюється. Ця складна хемічна реакція викликає світло.

Живуть світляки у вогких місцях, де буває багато дрібних слимаків і слизнів, яких вони поїдають.

"Серед рідної природи"
В. Пархоменко

ПЛАСТ СПІВАЄ...

Пласт у Великобританії співає...

Як звичайно, у пластових таборах пластова братія любить співати. Чи то година співу, чи ватра, чи просто дозвілля — завжди в таборі чути пісню.

У 1964 р. до пластового табору у Великобританії приїхав враз із своєю родиною маестро Я. Бабуняк. Одного гарного пообіддя він зібрав юначок та членів проводу табору на соняшному ганку інвалідської оселі в Чіддінгродді (де в той час відбувалися пластові табори) і почав з нами виучувати українські народні пісні. Дівчата скоро поділилися на голоси, і так створився справжній хор. До кількох днів цей таборовий хор мав уже добре вивчену програму із 5-6 пісень.

У другу неділю, коли до табору приїхали батьки та гості, ми забавляли їх співом. Хороший спів та наші гарні народні пісні, яких наша молодь ніколи ще не чула, дуже всім сподобалися. Хлопці, які назагал були менше співучі, спершу прислуховувалися, а згодом почали потрохи також підспівувати.

І так увійшло в традицію, що на кожному літньому нашому таборі юнацтво і старше пластуство, а з ними й сеньйори збиралися у вільні хвилини, вчилися співати нових пісень та повторяли старі.

Коли на Крайовому Пл. З'їзді в 1967 році постановлено, що в 1968 р. буде святкування 20-річчя Пласту у Великобританії, почалися наради й укладання плянів. Тоді саме вирішено влаштувати концерт, в якому візьмуть участь усі члени Пласту і який буде віддзер-

калювати нашу працю продовж цих 20-тих років. Очевидно, що головною частиною концерту мав бути наш хор. Програму концерту уклали п. Я. Бабуняк і п. В. Луців.

І так літній табір у 1968 р. був майже всеціло присвячений приготуванню програми святкового концерту. Там теж створився остаточно наш пластовий хор. Три тижні всі безупинку співали, маршували, деклямували, танцювали. А на кінець табору на останній ватрі зробили генеральну пробу. Здається, уперше в історії Пласту на ватру принесено піаніно. Ватра вийшла на славу. Ніч була прохолодна, долинами тягнувся туман, а наші пісні під акомпаніємент славного вже тепер валійця п. Джонса котилися по валійських горах та замирили в морській долині.

До часу 60-річчя Українського Пласту наш пластовий хор розрісся і зміцнів, а рядом концертів, якими Пласт у Британії вшанував 60-річчя свого існування, він поставив себе на передове місце серед української громади у Британії.

Минулого року накручено з пісень, у виконанні пластового хору, окрему платівку, яка тепер вже продається не лишень в Європі, але і в Канаді та США. Це перша того роду пластова платівка у виконанні не одиниць, а великого пластового хору, який створився у малій, але завзятій пластовій організації у Великобританії.

пл. сен. Оксана Парашак

ЗІ СИМФОНІЧНОЮ ОРКЕСТРОЮ
ПО ЄВРОПІ

Ми мали щастя. Оркестру, в якій я грала з моїм братом Юрком, вибрали на цьогорічний міжнародний фестиваль до Грацу в Австрії.

З нетерпеливістю ми чекали на наш виїзд. І так 11-го липня 1973 р. о год. 9.20 нашу оркестру з 82 членів прощав на летовищі губернатор Денверу п. Вандергуф. Ми летіли до Нью-Йорку. З Нью-Йорку ми пересіли на голландську летунську лінію. Летіли ми цілу ніч. Над ранком ми бачили чудовий схід сонця. Робили знімки. Амстердам зустрів нас дрібним дощем. Там ми пересіли на інший літак і полетіли до Відня. У Відні вітали нас австрійські дівчата у народніх одягах і кожному давали летючку "Вітасмо Вас у Відні". По довгій подорожі літаком ми з радістю ступили на землю, за якою вже трохи стужилися. Ми відібрали наші багажі і автобусами поїхали до Грацу. Подорожі ми оглядали прекрасні краєвиди, поля, ліси, зелені гори. В Грацу розмістили нас по спальнях студентів музики у 20-поверховім будинку, з нього ми мали прекрасний вид на місто. Перемучені подорожжю, ми трохи відпочили. О год. 7.30 вечора нас побудили і завезли на прийняття, яке улаштував для нас посадник міста Грацу. При головнім столі, крім посадника міста, сиділи професори музики, диригенти й інші визначні особи. Під час прийняття забавляли всіх місцеві танцювальні групи молоді та хори своїми народніми танцями і піснями.

На другий день ми оглядали місто. Саме місто невелике, 250.000 мешканців, дуже гарно положене над рікою Норден. Вулиці вузькі, але чисті. Вільшість домів 4-5-поверхові, але є і кілька хмародерів. По місті їздять трамваї. Є авто, але лише малі моделі. Оглядали ми ратушу та його площу, де на столах продавали всячину — городину, овочі, м'ясо, рибу, квіти й інше.

Зараз по обіді ми мали генеральну пробу. Опісля виступ перед судами в чудовій театральній залі. Розмальована вона портретами всіх славних композиторів. Виступ удав-

На фото: пластун-юнаки Наталя Романішин і її брат Юрій з Денверу, які їздили із симфонічною оркестрою Денверу на гостинні виступи до Австрії.

Столиця Швайцарії — Цюрих.

ся, бо наш диригент радісно дякував нам за успіх. Ми були з цього горді.

Переодягнувшись, ми групами розійшлися з провідницею оглядати історичні пам'ятки Грацу. Зайшли ми на замок Егенберг з 17-го століття. Стіни його розмальовані епізодами історії Австрії. Кожний з нас мусів вдягати пантофлі на взуття, щоб не нищити диванів. Гірською залізницею ми їздили на високу гору, де є велика вежа з годинником. Подорожі ми захоплювалися чудовими краєвидами.

На другий день ми відвідали місцевість Секав з її церквою і монастирем з 11-го століття. Гарна, висока будівля, але всередині віяло холодом і старовиною. Там слухали ми музику, відіграну на інструмен-

тах 15-го століття. Відвідали ми ще й монастир "Ворав", збудований 1704 р. Має гарні малюнки, а над вівтарем 102 різьби голів янголів, розмальовані золотом. Притягаючий вид. На відхіднім монах — провідир сказав нам таке: "Музика — це вияв нашого життя".

В Грацу ми дали два концерти. У кінцевій програмі ми акомпанювали до трьох хорів. Ще один прощальний бенкет, який тривав до півночі, а вранці автобусами ми виїхали до Клягенфурту в напрямі Італії. Минули ми великі господарства, гори, долини, де зеленіла кукурудза і дощівало вже збіжжя. Краєвиди не змінювалися, але гори ставали вищі, скелясті та не такі зелені. Під вечір ми приїхали до Венеції. Тут розділили нас по готелях. Хлопці кораблем переїхали до готелю на острів. Автобус також перевезли туди. Ще того самого вечора ми оглядали місто, побудоване на воді. Комунікація відбувається човнами. Ми приїхали до зупинки при площі св. Марка. Там пересіли на гондолі і проїхали кілька вулиць. Був гарний вечір, ясний місяць над нами. Спів та гра на гармонії додавали нам веселости.

На другий день ми оглядали церкву св. Марка з її великою площею і сотнями голубів. Були ми у фабриці, де ручно виробляють скляні прикраси, і не могли надивуватись зручності робітників.

Перед полуднем ми виїхали до Міляно. Переїжджаючи через місто Верона, ми оглядали там римський амфітеатр. Над вечором були в Міляно. Зараз по вечері ми дали концерт перед монастирем "Цертора ді Павія". На бажання публіки ми грали три наддатки. Публіка була захоплена, а місто зробило нам прийняття. На другий день ми оглядали "Тайну вечерю" Леонарда де Вінчі. Картина ця на великій стіні вже дуже знищена. Оглянули ми й катедру. Подобалася вона нам більше іззовні, ніж унутрі. Переходячи біля "Дя Скаля", ми оглянули на невеликій площі пам'ятник Леонарда де Вінчі.

Час минав швидко, 22-го липня ідемо вже до Швейцарії. Під вечір ми вже в Льокарно. По вечері ідемо автобусами серпентинами високо на гору і там даємо концерт під відкритим небом, який закінчився по півночі.

Раненько ідемо автострадою Готтардо на висоті 2.094 метрів до Цю-

ріху. На найвищій вершці робимо зупинку на півгодини і оглядаємо красиви, які трохи подібні до кольорадських, але швайцарські куди зеленіші. О 5-тій год. під вечір ми в Цюріху. Перебуваємо два дні і оглядаємо місто. А 25-го липня ідемо на летовище, звідки летимо в напрямі Амстердаму, Нью-Йорку та

щасливо прилітаємо до Денверу.

Два тижні минули швидко. За той час ми мали багато гарних, незабутніх вражень і переживань. Ціла подорож переходила, як образи в калейдоскопі, які часто і швидко змінювалися. Приємні спогади залишаються на ціле життя.

пл. розв. Наталя Романишин

ТИМ, ЩО ПЛЯНУЮТЬ ПОДОРОЖУВАТИ

Як приємно було б на вакації поїхати кудись до іншої країни. Може на південь, а може до Європи. Скільки б то пізніше було спогадів, вражень!

Але через неувважність чи недогляди ці приємні спогади і враження можуть легко перетворитися в розчарування. Уявіть собі, що замість оглядати величні пам'ятки Риму, гарячка змушує вас пролежати три дні в готелі. Або знову, замість тішитися гірською природою, ваша перестуда приневолює вас скоротити прогулянку і негайно вертатися додому.

Здоров'я — це дуже важливий чинник і ним не можна нехтувати. Ми привикли до певних засад гігієни, чистоти і розуміємо їх важливість. Наші уряди дбають про дотримування цих засад на ширшій скалі, і нам запевнена опіка високого рівня.

На жаль, не в усіх країнах воно так. Поняття чистоти, гігієни не всюди однакові. Вода і їжа, незвичні для туриста, часто викликають різні захворювання. Часом буває так, що їжа або вода спричиняється до появи заразливої хвороби, як ось недавно холери в Італії. Тоді турист без щеплення є в ще більшій небезпеці.

В багатьох країнах уряд не перевіряє всіх ліків, які продаються по аптеках, і не вимагає від фабриканта доказів вартості і безпеки цих ліків. Тут знову пастка для туриста, який шукає полегші від легкої недуги. В Іспанії, наприклад, продають в аптеках без рецепти ліки на кашель, які в деяких (хоч і рідких) випадках можуть викликати смертельну анемію. Подібні ліки можна набутися в аптеках Ізраїлю, Мехіко та інших країн.

Ось декілька порад перед тим, як виберетесь з дому:

- 1) Добре було б перед подорожжю відвідати лікаря і перевірити стан вашого здоров'я.
- 2) Коли подорожуєте в частинах світу, де

появились заразливі хвороби, не пошкодить запобіжний застрік. Виказка про щеплення допоможе вам в переїзді кордонів, де цього вимагає держава.

3) За порадою вашого лікаря купіть ще перед подорожжю кілька ліків, які вам пізніше можуть стати в пригоді, наприклад, проти бігунки, кашлю чи морської хвороби.

4) Якщо ви постійно вживаєте таблетки на якісь недуги, неодмінно забезпечіться відповідною кількістю. Під час подорожі може бути дуже важко цей лік дістати. На всякий випадок візьміть зі собою чітко виписану рецепту від лікаря, яка точно визначає потрібні вам ліки.

5) Те саме стосується до осіб, яким потрібні окуляри. Візьміть зі собою, якщо не запасову пару окуляр, то принаймні рецепту від окуліста. Бути так далеко і нічого не бачити — це трагедія!

6) У країнах, де чистота і гігієна непевні, щоб забезпечитись від захворювань, їжте лише варене або печене, а з сирих овочів чи сировини лише те, що можете обчистити. Пити можна майже виключно переварену воду чи переварені напої. Інфекцію легко можна дістати навіть від води до чищення зубів чи з льоду в напоях.

7) У випадку, коли б хвороба змусила вас піти до лікаря в чужій країні, попросіть, щоб він по змозі виписав вам лік, який можна дістати й у вашій країні. Декуди застріки дають в аптеках, але цього треба вистерігатися, бо не всюди вживають одноразових голок.

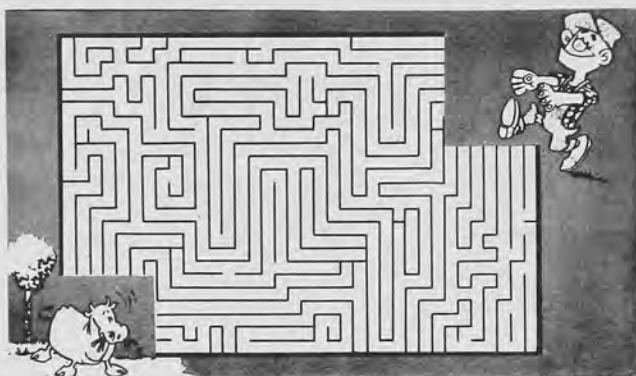
Щасливої вам дороги та приємного подорожжування!

Христя Ковалик

(Пресова Служба "Словомет" при СУЖК)

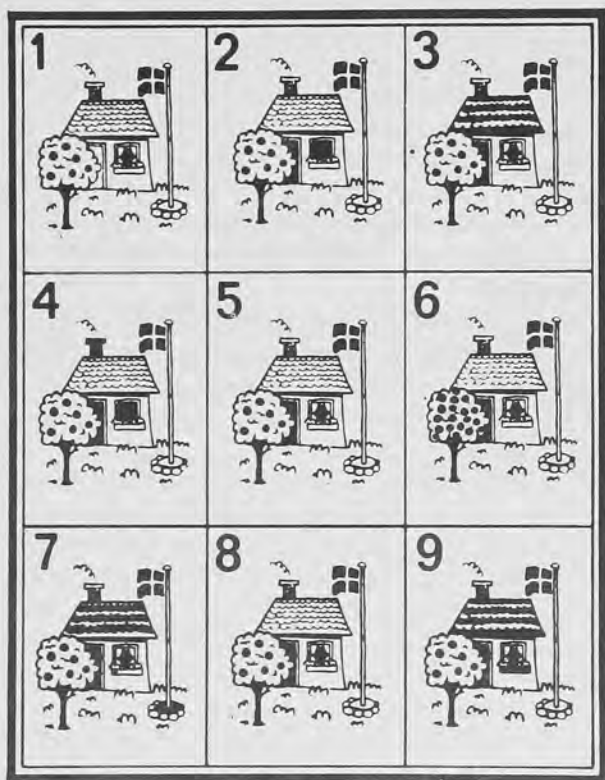
СТОРІНКА РОЗВАГИ

Вакаційна пригода

Чи віднайдете, хто від кого втікає — Петрусь від бика, чи бик від Петруся?

Знайдіть у цьому лабіринті просту дорогу від одного до другого.

Котрі з цих вакаційних домиків зовсім однакові?

Пригляньтеся добре цим домикам. З усіх 9 лише два зовсім однакові — чи знаєте котрі?

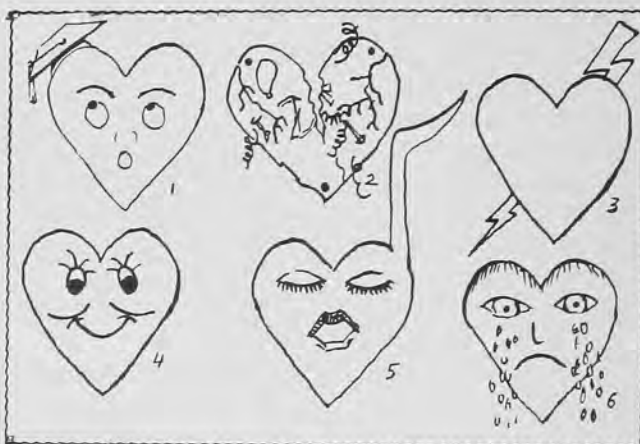
УСМІХНИСЯ!

Людині треба трьох років, щоб навчитися говорити, і шістьдесят років, щоб навчитися тримати язик за зубами.

Рисуємо серця...

1. Розумне серце — подала пл. розв. Марта Елиїв
2. Поломане серце — подала пл. прих. Маріяна Будзяк
3. Серце блискавки — подала пл. розв. Надя Баб'юк
4. Веселе серце — подала пл. уч. Ірка Рендзяк
5. Музичне серце — подала пл. уч. Христя Рендзяк
6. Сумне серце — подала пл. уч. Тамара Білик

Усі авторки сердець із 12-го Куреня ім. Ганни Барвінок у Рочестері.

Спробуймо писати все на одну літеру

Наша рубрика "Рисуємо серця" викликала серед читачів "Юнака" велике зацікавлення. Але вона спонукала також започаткувати іншу "гру". Ось наші пластуни пробують писати цілі "історії", уживаючи на початку слова завжди тієї самої літери.

Вислід подаємо читачам у формі казки про "Послушну попелюшку" та "Пластові правди".

Хто спробує зробити щось подібне, може — на іншу літеру?

ПОСЛУШНА ПОПЕЛЮШКА

Переписую переказ про панночку, переказуючи переживання передані предками, поучаючи підростаючі покоління про перемогу правди.

Палкий поцілунок прекрасної панночки пробудив препаскудну перестрашену потвору... Принц пробудився, приймаючи поцілунок, поданий подругою при потці.

Приїхали під палату. Превеликий празник привітав пару. Проголосивши проклямацію публіці, почали празник. Переспівували пісні, подавали перекуски, повітрям перелітало палаюче полум'я.

Попрощавшись привітно, повінчана пара поїхала пароплавом провести перші переживання початого подружжя.

ПЕРЕПИСАНІ, ПЕРЕКРУЧЕНІ ПЛАСТОВІ 'ПРАВДИ'

Проведення практичного пластування — Лісова Школа
Перелякана постать при порозі — стійковий уночі
Полковник пластових підростків — комендант юнацького табору
Промова подразненого провідника — карний звіт
Перестрашуюча потвора — бунчужний
Пльоткописець пластового перебування — таборовий хронікар
Приємна природня пташка — юначка
Приятелька підростаючого покоління — сестричка
Перерва приємного присипляння — свисток на вставання
Приписи поскладання пошкоджених пальців — перша поміч
Писатель практично проведених, передискутованих промов — писар
Приголки переляканого птаха — звіт чергового
Підслухані підсумки пльоткарки — звіт чергової
Психічні притчі перепрацьованого пана — нарікання адміністратора оселі
Періодичне пластове письмо — журнал "Юнак"
Пустельна пожива паломника — їжа в таборі
Подіравлена палата пустельника — юнацькі шатра
Поазбучні переписи присутніх — список учасників табору
Позначений, покручений плян — теренова гра
Поверховно перепаковане пригноблення — наплечник
Переполох плянованої перевірки — напад на табір
Поклик поспішної перестороги — алярм
Перевірка природних породителів — відвідини батьків
Показ пластової премудрости — День Пластуна
Переполоскання позбираних порохів — купання під тушами в таборі
Похлоркований, перефільтрований потік — басейн
Пережиття палаючого полум'я — ватра
Поспішне причарування подушки — нічна тиша
Празник пересланої перекуски — харчі з дому
Посудина повна повикиданого паскудства — банька на сміття
Позбирані писарські прояви — хроніка
Поверхня порозкиданих паперів — стіл писаря
Поіменно понумеровані поступи — таблиця точкування
Перебільшені пискливі піяння — спів юнаків
Пережиті приємні потіхи — сміх при ватрі
Переварена паприкова пімста — харч, що його зварили юнаки
Прикрашені портретами патики — тотеми
Позбирані поетичні помилки — модерні вірші
Перекази покривджених підростків — листи додому
Приємне продовження приспаного пробудження — бунчужний заспав

Понадпрограмові перестороги перестрашаючої потвори — бунчужний знову кричить

Плач при поспішнім пакуванні — кінець таборів

Подали: Пантофель і дружина

Два громадяни, купаючись у морі, заставилися на 50 доларів, хто з них довше просидить під водою.

Пірнули...

І досі ніхто не виринув.

**

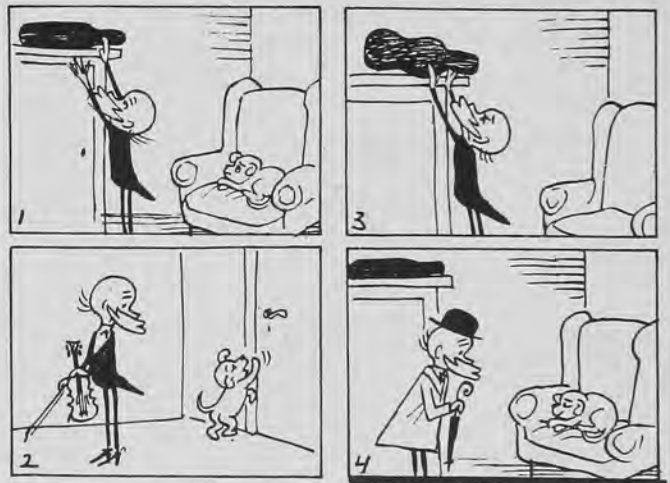
Муха зі своєю донькою прогулюється на лисій голові.

— Коли я була в твоєму віці, — каже вона доньці, — тут була тільки стежечка.

**

На собачій виставці висіли поряд два плякати: "Собака — друг людини" і "Стережіться собак!"

Без слів.

НУДЬГУЄШ НА ВАКАЦІЯХ?

Тоді роби щось цікаве

1. Спробуй їздити верхи.

2. Роби цікаві знімки з природи для "Юнака" і на конкурси.

3. Як маєш можливість, а є поблизу скали, вчися альпіністики.

4. Вивчай гру на якомусь музичному інструменті — це не завжди мусить бути фортепіан!

5. Злови мамі на вечерю рибу — при сьогоднішніх цінах м'яса вона буде тобі напевно вдячна!

6. Веслування дуже виробляє м'язи рук.

7. Знайди товаришів і створишь вакаційну дружину "копано-го".

8. А як іде дощ, напиши листа до "Юнака" про те, що в ньому читаш, а чого ні та що тобі особливо подобається!

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.

Редакція

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)

Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуси, сніданки, полуденки
- * содові води
- * морозиво
- * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
- * шкільне і канц. приладдя
- * українські і чужомовні часописи.

"Веселка"
є улюбленим місцем зустрічів
нашої молоді!

Чи Ви вже
вирівняли
передплату?

ТЕХНІЧНИЙ СЛОВНИК

(продовження)

Л

лейденська банка
лінія полева
лінія силова
луг
лямпa триелектродна

Leidener Flasche
Feld linie
Kraftlinie
Lauge, Base
Triode

Leyden jar, Leyden vial
field line (line of flux)
line of force
lye, alkali
three-electrode tube, triode

М

магніт підковоподібний
магніт штабовий
магнітна проникність
марганець
маховик
маятник
мережа
момент обертальний
момент інерції

Hufeisenmagnet
Stabmagnet
magnetische Permeabilität
Mangan
Schwungrad
Pendel
Netz, Lichtnetz, Stromnetz
Drehmoment
Traegheitsmoment

horseshoe magnet
bar-magnet
magnetic permeability
manganese
balance-wheel
pendulum
net, network
torque, moment of rotation
moment of inertia

Н

наведений
надпровідність
надпровідник
накладання хвиль
(нашарування хвиль)
напівпровідник
напруга
напруга пилковоподібна
напруженість поля
насос (помпа)
нагнітальний насос
настройка, настроєння
настроювати
натрій
натрій їдкий
натрій сірчаноокислий
невагомість
непровідник (ізолятор)
нестисливість
носії заряду

geladen
Supraleitfähigkeit
Supraleiter
Überlagerung von Wellen

charged
superconductivity
superconductor
superposition of waves

Halbleiter
Spannung
Sägezahnspannung
Feldstärke
Pumpe
Druckpumpe
Abstimmung
abstimmen
Natrium
Natronlauge, Natriumhydroxid
Natriumsulphat
Schwerlosigkeit
Nichtleiter (Isolator)
Inkompressibilität
Ladungsträger

semiconductor
tension
tension with serrate form
field intensity
pump
forcing-pump
tuning, synton
to tune (in)
sodium
sodium hydrate (NaOH)
sodium sulphate (Na₂SO₄)
weightlessness
non-conductor
incompressibility
carrier of charge, charged
particle

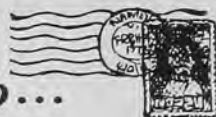
О

обертон
обкладки конденсатора
(оптична) оборотність
омічний опір (омовий опір)
опір питомий
осердя залізне
ошурки (опилки) залізні

Oberton
Kondensatorplatten
(optische) Umkehrbarkeit
ohm'scher Widerstand
spezifischer Widerstand
Eisenkern
Eisenfeilspäne

overtone
condenser plates
(optical) reversibility
resistor
resistivity, specific resistance
iron core
iron dust

До нас пишуть...

Хвальна Редакціє!

Хоча я не пластун й не у віці «юнака», з присмістю переглядаю Ваш журнал, який дбайливо оформлений..

В останньому числі з березня ч. 3 (127) Ви помістили «Дещо про скунксів». Статейка цікаво зладжена, цікава для молоді. Однак, Ви як почали так і скінчили «скунксом», який по-українському є нічим іншим тільки нашим тхором. Як виходить нема на «скункса» нашої української назви. Проте в Україні й узагалі в цілій Європі є всюди тхорі, по-Вашому «скункси». Було б добре, щоб Ви спростували це й не робили українському скунксові кривди!

У числі з жовтня 1973 (ч. 10 (122) друг Марко Горбач (правдоподібно син мого колишнього приятеля зі школи — Євгена Горбача) подав опис конструкції перетворювача струму. Опис конструкції добрий, тільки є одне недотягнення, а саме:

Для європейських машинок до голення потрібно 220 V, 50 Hz (циклів). Його опис це дасть. В Америці та в інших країнах, де електрична домашня сіть (цебто постачання) є 115 V, 60 Hz треба іншого трансформатора, а саме треба трансформатора 115 V/6V — 6Amp або 115 V/12 V 3 Amp потуги, залежно від батареї в авті. Теперішні авта, навіть Фольксваген вже уживають 12 V батареї.

Сподіваюся, що ніхто з пластунів ще не спалив свою «голярку»; літо, табори щойно будуть.

Ще одна мала деталь — це підключення неонові лампочки. Так як подано — ця лампочка по увімкненні перетворювача тільки спалахне і перегорить. Щоб цей дефект поправити, треба ввімкнути враз із лампочкою (тут в Америці уживають тип NE2) опірник 200 K-омів, 0.5 вата типу. Схему поравити так: NE2

220 KΩ. Висока напруга до голярки, 115 V або 220 V.

Крім цього, хочу дати також пересторогу: вихід струму до голярки є доволі високої напруги. Треба уважати, коли будувати перетворювач, щоб не було заземлення на вихідній частині трансформатора, бо коли б голярка мала дефект (вуголь із щіток електричного мотору чи прибуту ізоляцію на «масу» — чи пак «housing» по-нашому кажучи), голення може бути доволі нещасливим випадком, особливо, коли мокро. (При голенні це дуже можливе!)

Коробочка, в яку всі частини треба вкласти, повинна бути добре ізольована, найкраще щоб вона була пластикова.

Ще раз пригадую: напруга вище 48 V вже небезпечна, 115 V, а особливо 220 V (в Європі, Південній Америці, Африці) може бути фатальна!

Подаю мої зауваги та сподіваюся, що Ви їх помістите та перешлете друзі Горбачеві.

Якщо маєте ще якісь запити в цій справі, то прошу до мене звернутися.

З пошаною

Роман Запотоуиз, інж. електрик

ПРИСДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

АРКА ЗАХІД

це не лише

**модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також**

справжній мистецький осередок
для обслуги українців Торонто та дооколичних місцевостей.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунтів в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West,

Toronto 21, Ont.

Telephone: 762-8751

ХРОНІКА

РІЗДВЯНІ СВЯТКУВАННЯ МАЛИХ СЕМІНАРИСТІВ У РИМІ

Різдвяні вакації почато в нас по-полудневою традиційною прогулянкою на "П'яцца Навона", а було це в неділю 23-ого грудня. Вищезгадана площа вславилась на весь світ безліччю своїх крамниць, в яких можна купити все можливе і неможливе! Ці крамнички з'являються лише під різдвяну пору і зникають з Богоявленням, що за італійським звичаєм святкується приходом доброї та щедрої відьми, яка роздає багато подарунків.

Наступний день можна схарактеризувати лише одним словом: ПРАЦЯ! В українській традиції вся хата мусить бути упорядкована на Різдво і все мусить бути на своєму місці. Отці настоятелі, які стараються обізнати нас із нашими різдвяними звичаями та щепити в наші серця любов до них, "загнали" нас до праці. Ми завзято працювали і старались не сваритись між собою, бо в цей день не вільно сваритись.

Пополудні ми, одягнувшись по-святоточному (більшість наділа свої вишивані сорочки), виглядали за першою зіркою. Коли та замиготіла на небі, всі рушили до каплиці, щоб грімко заспівати "З нами Бог". По відправі всі поздоровлялись традиційним і віковичним "Христос Раддається!". Коли ми ввійшли до театральної залі на вечерю, на нас чекала приємна несподіванка: перед нами на сцені стояв великий вертеп! Наші абітурієнти, учні шостої класи, довго працювали над оформленням і спорудженням поодиноких частин, що відіграли важливу роль у різдвяній драмі.

При багатому свят-вечірньому столі сіли ми, відспівавши "Бог Предвічний". О. Ректор перейшов між столами та кожному семінаристові подав просфору. Поволі-поволі перед нашими очима переходили миски та тарілки з дванадцятьма традиційними святвечірніми стравами. Вся зала бриніла нашими колядами, бо під час вечері ми хотіли цими піснями віддати різдвяну мі-

Блаженніший дуже нас любить, а ми, коли можемо, співаємо йому до Служби Божої.

Наш вертеп

При Святій Вечері — посередині в чорному — пані Ольга Коновалець.

стерію. Нашими гістьми цього року були пані полковникова Коновалець із сестрою.

У сам день Різдва Христового ми всі збудились під звук пластинок з колядами у виконанні Капелі Бандуристів. О десятій годині о. ректор В. Сапеляк у сослуженні інших отців настоятелів відправив урочисту Службу Божу. Співала гарно і з побожністю вся спільнота. Празник закінчено гарною кінокартиною.

Свято Стефана ототожнюється в нас із словом: КОЛЯДА! Вже заздалегідь ми приготували живий вертеп з усіма питоменими йому персонажами. Замість зірки ми збудували шопу в чисто українському стилі, на два поверхи. Горішній поділено ще на дві частини. В першій частині горішнього поверху ми представили гарними підібраними фігурами народження Спасителя — з пастухами, чередою овець та царями. У другій — палац Ірода з самим царем, його почотом, Рахилею, чортом та смертю. На нижнім поверсі ми приклеїли фігури, що старались накреслювати глядачам картини з народного життя.

Персонажі в живому вертепі були гарно вбрані, і в ньому брало участь багато пластунів: ангелом був пл. уч. Я. Білоус з Торонта, одним із пастухів пл. уч. Ю. Горасцький з Філадельфії, поміж трьома царями пл. уч. Р. Винницький з Торонта, жидом пл. уч. М. Хомин з Торонта, а смертю пл. уч. Р. Хомин також з Торонта. Вийшло так, що старший брат — жид, менший ростом від свого молодшого брата — смерть, мусів утікати перед ним. Раз у році молодшому братові попала нагода командувати старшим братом!

Заколядували ми 70.000 лір, "олд тайм рекорд" семінарської коляди!

Останній день року ми провели в тихій атмосфері, а вечір у молитві. Дякували ми Господу Богу за всі ласки, що ми отримали від Нього в минулім році, та просили помочі в Новім.

В Італії є такий звичай: в останню ніч року викидають з вікна все, що старе або їм не служить, чи це буде крісло чи стіл! Небезпечно тоді ходити вулицями, бо можна потрапити під "твердий дощ". Точно о півночі весь небесний простір над містом Римом освітлюється різнобарвними кольорами. Це римляни пускають феєрверки. Таке прекрасне явище триває понад півгодини. Цього року отці настоятелі дозволили нам вийти на терасу оглянути "кольорове небо". Менші та нові були дуже захоплені!

Під звуки веселої музики ми встали і привітали Новий Рік радісною усмішкою. По урочистій відправі старші пішли вішувати до о. префекта та інших.

Один з найкращих днів різдвяних ферій був день на снігу. Третього січня ми поїхали до Термінілло. Там ми винаймали санки чи лежачки і давай відразу на сніг! Присміяно, а разом і смішно було дивитись на початківців з лежачками. Більшість взяла санки і змагалась, хто швидше з'їде відлі. Завжди вигравали наші грубаси, бо чим більша вага, тим більше прискорення! Отці настоятелі також їхали, ще й як! Це без сумніву для багатьох був найкращим днем їх вакацій.

Ще не скінчили Святої Вечері, а ми вже говорили за Щедрий Вечір! Наспів він з досить холодним вітром, але це нас не лякало: в голові снувалась одна думка і бажання: з'їсти якнайбільше вареників! Це ми здійснили по-пластунському: СОВІСНО! Під час вечері відспівано багато щедривок, щоб надати відповідну атмосферу.

Празник Богоявлення відбувся, на диво вижу всіх, в надзвичайно теплому на той час дні! Іншими роками ми мерзли! Посвячено воду в маленькій фонтані на нашому подвір'ї.

Різдвяні вакації закінчено наступного дня урочистою архиєрейською Службою Божою Кардинала Кир Йосифа в Соборі Св. Софії. Верховний, який нас дуже любить і не раз справляє нам присміли несподіванки, звернувся до нас у проповіді глибокозмістовними словами на тему Різдва. По Літургії зробили спільну знімку з Блаженнішим, а

потім всі зайшли до університету і йому заколядували. Між гостями Кардинала були й чужинці, які були сильно вражені нашими прекрасними колядами.

Так скінчились наші ферії.

Ми пластуни, а нас у семінарії буде приблизно двадцять, старались бути услужливими в усім, коли траплялась нагода. Хотіли ми показати, що в Пласті чогось нас навчили. Ми були вірні нашій приязні і старались робити все СИЛЬНО, КРАСНО, ОБЕРЕЖНО, ВИСТРО!

С К О Б !

СПІВАЮТЬ СТЕПОВІ „КЕДРИНИ“

Зліва Катя Воробій, Рома Саган, Марта Саган, Тамара Воробій, Ульяна Сегоднія-Ващишин і Надя Казимира; на фотознімку бракує Тані Воробій, Айлін Саганської і Марти Казимири.

У 1968 році, під час одного концерту в Ріджайні, виступила група дівчат, середношкільних учениць, і в пластових одностроях, в супроводі двох гітар проспівали декілька пісень. Чисті та милі голоси і добра гармонізація виконання викликали симпатичну реакцію публіки. Ці молоденькі співачки, Таня, Тамара і Катя Воробій, Надя і Марта Казимира, а з ними кілька разів виступали також Надя і Галя Штендери, запросили вквортці у свій склад дві сумівки, Марту і Рому Сагаш, і так ця сімка виступала на різного роду імпрезах у своїх організаційних одностроях, з усіма таборо-вими та іспитовими відзнаками, а привівні завжди щиро їх вітали. У програмках імпрез української Ріджайни звичайно називали їх "Пла-

стово-Сумівська Група", аж поки вони, ставши вже студентками університету, доповнили свій склад, прийняли назву "Кедрини" і стали неофіційною групою новозорганізованого студентського клубу, де вони становили активне ядро.

Чи хотіли ці студентки, назвавшись "Кедринами", вичарувати образ та відсвіжити в пам'яті старших слухачів живий спомин про стрункі й розкішні кедрини з української землі, чи прямо подобалась їм така назва з котрогось літнього табору їхньої організації, не знати, але одне певне, що хотіли вони служити українській культурі, хотіли співати пісні про Україну, котрої ніколи не бачили, відчуваючи нерозривну, органічну єдність зі своїм великим і героїчним народом. "Кедрини" подбали про відповідні одяги і старались по зможі часто відбвувати проби і тим збільшувати свій репертуар. Деколи виступав з ними обдарований бандурист-співак Роман Онуфрійчук з університету у Вінніпегу. Репертуар "Кедрин" — це понад 25 пісень, в тому такі, як "Воля", "Берізка", "Іванку" з тужливим сольо Марти Сагаш та багато інших.

У своїй понад 5-річній співацькій активності "Кедрини" виступали кількадесят разів з власними концертами та в програмах українських імпрез, що їх влаштовували КУК або інші українські організації чи церковні громади, а також на запрошення "Канадської Ради Багатокультурності", радіо тощо.

"Кедрини" співали без диригента чи мистецького керівника. В основному на два голоси, у деяких піснях ділились на три і чотири партії. Вичувати пісні їм не було тяжко, бо всі вони знають основи музики, грають на інструментах і вчилися співу. Неофіційним керівником групи є Надя Казимира, що має провідницькі та організаційні прикмети характеру. Конферансіє групи — це Тамара Воробій. Її наукові спрямування економіка, але при цьому має талант до драми і мистецького слова.

Найбільшою заслугою "Кедрин" і їх співацької діяльності був їх вплив на студентів бути активними у своїх клубах і діяти разом з цілою громадою. Всюди, де співали "Кед-

рини" в українських скупченнях, приносили вони громаді тепло українського серця і ніжні звуки української пісні, патріотичної, народньої, любовної... Своїми виступами вони дали доказ, що тут роджена студентська молодь може і вміє співати і розмовляти по-українському.

Коли пишуться ці рядки, саскачеванські "Кедрини" не співають. Молоді співачки закінчують студії, а життя диктує свої вимоги у дальшому влаштуванні особистого побуту. Одні поглиблюють свою освіту, другі розпочинають професійну кар'єру.

З признанням відмічуючи в українській пресі корисну працю "Кедрин", щиро хочеться побажати їм доповнити свій склад новими силами і продовжувати традиційну вже діяльність, щоб укоротці на сценах українських залів Саскачевану знову заспівали "Степові Кедрини".

С. Лисогірський

ЯК ТАБОРУВАЛО ЮНАЦТВО В АРГЕНТИНІ

Від нашої вірної співробітниці, ст. пл. Марусі Литвин, довідуємося, що цього року юнацькі табори відбулися в місцевості Ескель в Андах, 2000 кілометрів на південь від Буенос Айрес. Це чудовий Національний Парк у провінції Чубут, що має назву "Дьос Алерсес".

Як кожного року, так і цього табори були спільні для юначок та юнаків. Табір юначок начислював 10 таборовичок під проводом ст. пл. Ірини Василик і мав назву "До срібlistих гір". Табір юнаків при брав назву "Контра спем сперо" і нараховував 11 учасників під проводом ст. пл. Юрія Пасіки. Комендантом групи таборів був пл. сен. Микола Милусь. Юнацтво таборувало в часі від 27-го січня до 16 лютого 1974 р.

ТАБІР "НА СХІДНЬОМУ ОБРІІ"

Учасниці табору "На східньому обрії". У проводі 2-ох ст. пластунів.

Вліті 73 р. 10-ий Курінь ім. Ольги Косач у Торонто відбув свій табір у Принс Едвард Айленд у Східній Канаді. Табір називався "На східньому обрії". Перше наш курінь відбув святкування 25-річчя Пластової Станиці в Торонто на пластовій оселі в Грефтоні, а після цього ми поїхали на місце нашого таборування. Дорога була далека — 1000 миль, і ми їхали 26 годин автобусом. Табір був над солоною річкою, яка впадала до океану. Саме в цій частині острова солона вода має бути найтепліша до купання на цілому просторі на північ від Флориди. Справді вона була теплеська. Коли ми вчилися орудувати канойками, ми мали нагоду в ній купатися. Але особливо подобалося нам шукання за скойками. Ми самі викопували їх з піску та варили і їли при ватрі, хоча деяким це не смакувало.

Ми ходили також на одноденну прогулянку до "Баффало Резервейшен" і на дводенну до "Пойт Пілі".

Тиждень такого таборування проминув дуже скоро та весело і без ніяких пригод, а після нього ми вирушили в дальшу туру по острові так, як це було заплановане. По дорозі ми таборували в трьох місцях, але мені особливо подобалося наше таборування на "Твін Шор", бо там наші шатра були не більше як 80 м. від океану. Одне нас усіх дуже здивувало, що пісок і земля були там рудаво-червоні, а не звичайні.

У столиці острова Принс Едвард, Шарльоттетаун, ми бачили театральну виставу в новозбудованому будинку Конференції, а в поворот-

Відпочинок над океаном. Зліва Христя Бурсук, Христя Медницька, Лариса Яримович і Аня Чокан.

ній дорозі ми ще вступили до Квебек Сіті, де наш шофер, француз, показав нам це гарне місто, а особливо найкращі його пам'ятники. На нічліг ми поїхали до лежачарського resortу Мт. Ст. Анна, де переночували. Вранці відтіля поїхали вже до Торонта.

Цей цікавий табір залишиться в нашій пам'яті назавжди.

пл. розв. Христя Медницька
Гурток "Рута"
10-ий Курінь УПЮ-ок, Торонто

ТАБІР "ЗОЛОТА БУЛАВА" В ГРЕФТОНІ

Прийшовши до домівки на сходинах, зв'язковий повідомив наш гурток "Тигри", що поїдемо на табір до Грефтона. Нетерпляче чекав я на відповідні папери від куреня. Нарешті вони прийшли. Відчинив коверту і читаю інструкції. Лист мене трохи зажурив, а то й перелякав. От, думаю, ще два тижні до табору, а тут ціла листа вимог. Гребя написати життєпис, придумати цікаві пластові ігри, пісні і гутірки, а часу так мало. Не гаючись, я взявся до роботи.

Надійшов день від'їзду, наплечник спакований, однострій випрасований, відзнаки нашті і ніби то я готовий. Ідучи на станцію, думаю собі: "Яка буде ця моя перша поїздка так далеко від рідних і близьких?" Сідаю на поїзд і... поїхав...

За розмовою з товаришами красиви скоро втікають. Вже здалека бачу хмародери і дими Торонта. День гарний і соняшний, та я дуже втомлений. Поїзд зупинився, та ми не виходимо, а радімося, що робити. Один з нас завважив хлопців в одностроях і сказав: "Гляньте! На нас чекають". Це справді

були торонтонські юнаки. Запізнались ми з юнаками та розговорились. Кожний з них взяв одного з нас до себе на ніч. Пл. учасник Андрій Головатий запросив мене до себе. У тому часі в Торонті відбувалася виставка різних етнічних груп Канади, і, скориставши з цього, батьки Андрія повозили мене по цих павільйонах. Пригадалося мені монреальське "ЕКСПО", лише в мініятурі.

На другий день всі юнаки, які їхали до табору, виїхали автобусом до Грефтона. Подорож була досить довга і всі потовпилися. Приїхавши на місце табору, ми розставили шатра.

Грефтон положений над озером Онтаріо. Довкола ліси та повно зелені.

Кожного дня ми мали руханку і впоряд, цим займався друг Гарас. З другом Комаровським ми мали дуже цікаві та повчаючі гутірки про самовиховання. Табірництвом займався друг Гарас, куховарством друг Кандиба, а співом друг Джулинський. Ми їздили канойками по озері Онтаріо та грали різні пластові ігри. Одної ночі був алярм на

теренову гру. Ця гра полягала на тім, щоб навчити нас орієнтації в таборі і поза ним без ліхтарок. Мандруючи з пункта на пункт серед непрозорої ночі, ми виконували різні завдання. Не обійшлося також і без весело-гіркої пригоди. Один незграбний юнак упав у болотисту річку та замочився по самі вуха. По цій пригоді ми йшли уже більше обережно.

Майструвань у таборі не бракувало. Одні будували щоглу, другі браму, а треті пріли над іншими роботами в таборі.

Щовечора була ватра. Скечі, розповіді та жарти, які юнаки приготували вдома, були дуже цікаві і веселі.

На жаль, цей табір тривав лише один тиждень. Було дуже приємно пізнати 36 юнаків з різних кінців Канади і США.

Я дуже багато навчився про пластування і радо поїхав би ще раз до такого табору.

СКОВ!

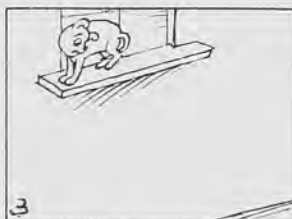
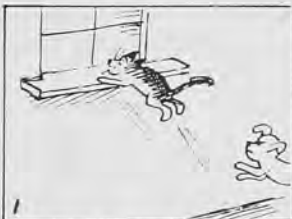
пл. розв. Андрій Мончак

УСМІХНИСЯ!

Рисунковий жарт

КРЕДИТОВА СПІЛКА

при церкві М.Б.Н.П. в Торонті

278 Bathurst St.

Tel.: 368-4227

- Платимо найвищі відсотки від ощадноствених вкладів
- Уділяємо особисті позики до \$5,000.00 на 9% та моргеджеві позики до \$50,000.00, на другий моргедж до \$20,000.00 на 9½% на перший моргедж на 8½%.
- Усі позики асекуровані до 10,000.00 дол., а ощадноствених вклади та уділи до 2,000.00 дол.

Урядові години: В понеділок, четвер і п'ятницю від год. 10 рано до год. 8 вечора.

У вівторок і середу від 10 рано до 3 по пол.

У суботу від 10 вранці до 12 в полудні.

СПИСОК ДАРУНКОВИХ ПЕРЕДПЛАТ

1. Оксана Соколик, Торонто, Канада, відступила свою винагороду із табору "Стежки Культури ч. 6" на 3 передплати "Юнака" для юнака у Бельгії і юнака і юначки в Австралії.

2. Д-р В. Кліш, Філадельфія, США, для приятеля у Франції.

3. Пл. сен. Богдан Ухач, Дітройт, США, для юнака в Дітройті (вдів'яте).

4. Пл. сен. Наталія Макаревич, Нью-Йорк, США, для юначки в Сан Матео, США, за 2 роки.

5. Пл. сен. Христина і Юрій Навроцькі, Нью-Йорк, США, 2 дарункові передплати для юнацтва в Югославії, замість квітів на могилу св. п. Євгенії Рогожі.

6. Орест Клюфас, Довер, США, для юначки в Бразилії (вдруге).

7. Инж. Ярослав Цюк, Філадельфія, США, для юнака в Римі, Італія (втретє).

8. Пл. сен. Степан Щуровський, Дітройт, США, для юначки в Австралії, замість квітів на могилу св. п. д-ра Іллі Витановича з Дітройту.

9. О. Ярослав Гайманович, Монреал, Канада, 3 дарункові передплати для Української Семінарії в Римі, Італія.

10. Петро Плевако у Франції, для юначки в Парижі, Франція.

11. Пл. юн. Андрій і Олег Гриньків, Дітройт, США, для юначки в Торонто, Канада.

12. 40 Курінь УПУ-ок ім. кн. Ольги в Боффало, США, для юначки в Аргентині, замість квітів на могилу св. п. д-ра Василя Дмитрюка.

13. Д-р Роман Смик, Кол Сіті, США, для приятеля в Австрії (восьме).

14. Пластова Станиця в Сіракузах і пл. сен. Осип Гапій в Сіракузах, США, 5 передплат для юнацтва в Польщі, замість квітів на могилу св. п. д-ра Іллі Витановича.

15. 34 Курінь УПУ-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру, Сіракузи, США, для юначки у Франції.

16. Пл. сен. Рута і Тарас Галібеї, Фаєтвілл, США, для священика в Югославії, замість квітів на могилу пл. сен. Дмитра Пілецького.

17. Пл. юн. Ірина Данилишин, Чикаго, США, для юнака в Німеччині.

18. Пл. сен. Юліян Крижановський, Філадельфія, США, для юначки в Торонто, Канада.

19. Пл. сен. Володимир Стефанишин, Філадельфія, США, для священика у Бразилії (водинадцять) і для юнака в Англії (вшосте).

20. Пл. сен. Василь Ісаїв, Аахен, Німеччина, для священика у Франції.

21. Члени Пластової Станиці в Нью Гейвен, США, 6 дарункових передплат для юнацтва в Аргентині і Бразилії.

22. Ст. пл. Богдан Томків, Аллегані, США, для юнака у США.

23. Д-р Зиновій Гіль, Трентон, США, для юначки в Трентоні.

Разом 38 нових дарункових передплат.

Останнє наше звідомлення про дарункові передплати було поміщене в "Юнаку" за січень ц. р. (ч. 125).

Разом з попередньо проголошеними досі зголошено 822 дарункових передплат. За ці передплати ми посилаємо наш журнал "Юнак" зразковим, але незаможним юнакам і юначкам, головні з європейських і південно-американських країнах. Вони бажать одержувати і читати "Юнака", але самі, на жаль не мають змоги платити за нього передплату.

Пришліть і Ви дарункову передплату для незаможних пластунов.

Редакція

Для вшанування пам'яті
Родичів наших Друзів

св. п.

АННИ ШЕВЧЕНКО

св. п.

КАТЕРИНИ СОКІЛ

св. п.

КАТЕРИНИ КРУЧОВОЇ

складасмо \$60.00 на пресовий фонд "Юнака"

Члени Осередку Праці УПС
у Вашингтоні

Замість квітів на могилу

Дорогого Друга

св. п.

ІВАНА ЗЕЛЬСЬКОГО

складасмо \$20.00 на пресовий фонд "Юнака"

Климентина і Сильвестер Пігуляки
Клівленд, США

Замість квітів на могилу

св. п.

ЛЕВА ЮЗЕНІВА

Брата пл. сен. Михайла Юзеніва,
довголітнього голови Осередку Праці
УПС в Нью-Йорку, складасмо \$25.00
на пресовий фонд "Юнака"

Члени Осередку Праці УПС
Нью-Йорк

Під час похоронних відправ

св. п.

ІВАНА МИКИТИНА старшого,

любителя і добродія пластового руху
в Карпатській Україні в рр. 1930-1940,
на еміграції, в Німеччині, а далі в Америці,
Дідуся і Батька активних пластунов у Лос Анджелес
і Трентоні зібрано на пресовий фонд "Юнака" \$15.00.

Василина Микита, Дружина

СПИСОК ДАТКІВ на пресовий фонд "Юнака", що вплинули до 9 травня ц. р.

СПША:

Члени ОП УПС у Вашингтоні, для вшанування пам'яті Родичів своїх Друзів: бл. п. Анни Шевченко, бл. п. Катерини Сокіл і бл. п. Катерини Кручової 60.00

Ярослав Ліщинський, Скенектеді, СПША, замість особистої подяки Всім, хто взяв участь в похоронах трагічно загинутих св. п. Софії і Юрія Ліщинських 50.00

Члени ОП УПС — Нью-Йорк, в пам'ять св. п. Лева Юзеніва, Брата пл. сен. Михайла Юзеніва 25.00

Климентина і Сильвестер Пігуляки, Клівленд, замість квітів на могилу св. п. Івана Зельського 20.00

Василина Микитин, Трентон, Дружина св. п. Івана Микитина із збірки під час похоронних відправ 15.00

Пл. юн. Дарія Бакалець, Пассейк 5.00

Пл. юн. Віра Федішин, Монтклер 5.00

Пл. юн. Ігор Лемішка, Балтімор 5.00

Ст. пл. Остап Кашуба, Чикаго 5.00

Пл. юн. Володимир і Наталя Іванчуки, Флашинг 2.50

Пл. юн. Наталя Штомпіль, Джерзі Сіті 2.50

Пл. юн. Андрій Якубовський, Нью-Йорк 2.50

Пл. юн. Катруся Слабодух, Френклін Лейкс 2.50

Ст. пл. Зенон Вурштинський, Чикаго 2.50

Ст. пл. Богдан Плешкевич, Чикаго 2.50

Пл. юн. Ліда Пришляк, Клівленд 2.50

Ст. пл. Дарія Калущка, Парма 2.50

Ст. пл. Олександра Сушків, Енглеуд Кліффс 2.50

Пл. юн. Мирон Клос, Джемейка 2.50

Пл. юн. Дарія Моцюк, Йонкерс 2.50

Пл. юн. Христя Закаляк, Лінден 2.50

Пл. юн. Ірина Івашко, Джемейка 2.50

Пл. юн. Анна Вобяк, Йонкерс 2.50

Пл. сен. Надя Гафткович, Гартфорд 1.00

СПША разом 226.00

КАНАДА:

Ст. пл. Павло Ройко, Міссіссага 7.50

Галина Кошарик, Монреаль 4.50

Пл. юн. Тарас, Маруся і Геня Боцюрків, Оттава 3.00

Пл. юн. Олесь і Орест Соханівські, Торонто 2.50

Пл. юн. Ірина і Таня Корди, Торонто	2.50
Пл. юн. Леонід Чумак, Оттава	2.50
Пл. юн. Орест і Говди, Едмонтон	2.50
Ст. пл. Андрій і пл. юн. Марія Мацки, Торонто	2.50
Ст. пл. Євген Калужняцький, Вінніпег	2.50
Пл. юн. Михайло, Ангеліна і Патриція Саракули, Вінніпег	2.50
Пл. юн. Марта і Ліда Ванницькі, Вестон	2.50
Пл. юн. Андрій Рудницький, Монреаль	2.50
Пл. юн. Даня Баган, Іслінгтон	2.50
Пл. юн. Богдан Меренюк, Монреаль	2.50
Ст. пл. Ореста і пл. юн. Ростислав Заяці, Монреаль	2.50
Дарія Назарко, Іслінгтон	2.50
Пл. юн. Роман і Давид Полюга, Монреаль	1.25
Пл. юн. Орест і Надя Бураки, Едмонтон	1.00
Канада разом	\$ 49.75
Усі разом	\$275.00

● Усім жертводавцям складасмо на цьому місці нашу щирішу подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

ПОДЯКА

Замість особистої подяки Всім, хто взяв участь в похоронах трагічно загинутих св. п.

СОФІЇ І ЮРІЯ ЛІЩИНСЬКИХ

як також пожертвами на Служби Божі, молитвами, квітами, та датками на добродійні цілі — як "Церква в Потребі" і Пласт, за влаштуванням трапези, причинився до вшанування Померлих, складасмо:

\$50.00 — на "Церкву в Потребі" і

\$50.00 — на пластовий журнал "Юнак".

Ярослав Ліщинський, муж і батько

Люба і Євген — діти

Сестра і Брат

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ.

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя; Допомога окаліченим і немічним членам; Стипендії і стипендіальна допомога студіюючій молоді у вищих школах; Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознавства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англійській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчі інформації пишть або телефонуйте до місцевих секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного організатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу: 490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775 або до Головної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave., Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАТУНИ і ПЛАТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ "Самопоміч" платить 5¼% ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ і ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

Платуни і пластунки в Торонті! "

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ в КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ

Свято-Миколаївської Парафії в Торонті

- Кредитівка платить від звичайних вкладів з правом виписувати чеки
- Кредитівка уділяє позики на догідні сплати.
- Урядові години: від 11 год. вранці до 7 ввеч., а в суботи від год. 10 до 1 по полудні.

7%

ST. NICHOLAS CREDIT UNION LTD.

4 Bellwoods Ave.

Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

**Друкарня
КИЇВ**
виконує
всіх
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожноразно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортивне приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!